

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γραφείο Τύπου
και Πληροφοριών

Γενική Διεύθυνση
Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων,
Συντονισμού και Ανάπτυξης

Το έντυπο ετοιμάστηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ) της Κυπριακής Δημοκρατίας. Την ετοιμασία του εντύπου ανέλαβε, σε συνεργασία με τη ΓΔ ΕΠΣΑ, η συμβουλευτική εταιρεία Euro Excellence Greece. Η επιμέλεια και η έκδοση του εντύπου έγινε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Το έντυπο μπορείτε να το βρείτε ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης.

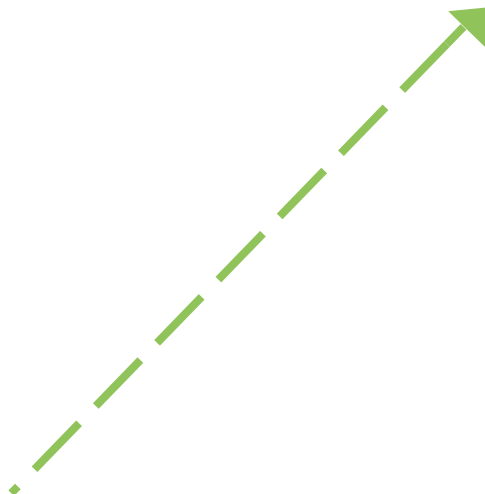
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Κυπριακή Δημοκρατία ■ Νοέμβριος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	5
ΜΕΡΟΣ Α – ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ	6
1. Βασικοί όροι και έννοιες	6
1.1 Εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ)	6
1.2 Συμμέτοχοι (ενδιαφερόμενα μέρη ή κοινωνικοί εταίροι – stakeholders)	7
2. Η σημασία και τα οφέλη της ΕΚΕ	9
2.1. Από την ΕΚΕ στη βιώσιμη ανάπτυξη	9
2.2 Οι 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών	9
2.3 Από την εθελοντική στην υποχρεωτική λογοδοσία	10
2.4 Βασικά οφέλη από τη συστηματική εφαρμογή και διαχείριση της ΕΚΕ	11
3. Βασικές αρχές και άξονες της ΕΚΕ	12
3.1 Οι 10 αρχές του Παγκοσμίου Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών	12
3.2 Οι 7 άξονες της ΕΚΕ της κατευθυντήριας Οδηγίας ISO 26000	13
4. Πρότυπα και εργαλεία που προωθούν/υποστηρίζουν την ΕΚΕ	14
5. Πώς μπορεί μια επιχείρηση/οργανισμός να είναι υπεύθυνος κοινωνικός πολίτης	15
5.1 Στάδια και βήματα για διαμόρφωση στρατηγικής/πλάνου ΕΚΕ	16
5.2 Επικοινωνία της ΕΚΕ – δέσμευση συμμετόχων (stakeholders engagement)	17
5.3 Ανάλυση ουσιαστικότητας (materiality analysis)	19
6. Φορείς στήριξης της ΕΚΕ στην Κύπρο	20
6.1 Αρμόδια κυβερνητική υπηρεσία - Γ.Δ. ΕΠΣΑ	20
6.2 Συναρμόδια υπουργεία/υπηρεσίες	21
6.3 Φορείς του ιδιωτικού τομέα	21
ΜΕΡΟΣ Β – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΕ	22
I. Γενικές διευκρινίσεις και οδηγίες συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου	22
II. Διευκρινίσεις σχετικά με τη βαθμολογία	23
III. Ερωτηματολόγιο	27
IV. Ανάλυση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου	37

Εισαγωγή

Το έντυπο αυτό έχει ετοιμασθεί από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Γ.Δ. ΕΠΣΑ) που είναι η αρμόδια κυβερνητική υπηρεσία για προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, με δύο κύριους στόχους:

- 1 **Να ενημερώσει τις κυπριακές επιχειρήσεις και οργανισμούς για την έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (ΕΚΕ),** και τις συγγενικές έννοιες που την υποστηρίζουν, καθώς επίσης και για τα βασικά βήματα που αφορούν στη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός πλάνου δράσεων ΕΚΕ από μέρους τους, με σκοπό τη μείωση των αρνητικών τους επιπτώσεων στο οικοσύστημα που λειτουργούν.
- 2 **Να βοηθήσει τις κυπριακές επιχειρήσεις/οργανισμούς, και πρωτίστως την ηγεσία τους, μέσω της εθελοντικής αυτό-αξιολόγησής τους** (με τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου στο Μέρος Β του εντύπου), να αντιληφθούν τον βαθμό εξοικείωσης και ωριμότητάς τους σε θέματα ΕΚΕ, **να εντοπίσουν** τις κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία τους και να προσδιορίσουν κατά σειρά προτεραιότητας τα μέτρα που πρέπει να πάρουν για να τις περιορίσουν, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων για βιώσιμη ανάπτυξη.

Το έντυπο απευθύνεται στις σύγχρονες επιχειρήσεις και οργανισμούς που πέραν της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας καλούνται πλέον να λειτουργούν και ως **υπεύθυνοι κοινωνικοί πολίτες**. Αυτό πηγάζει τόσο από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία όσο και από τις προσδοκίες ολόκληρου του πλανήτη, των κατοίκων του και των σύγχρονων πελατών που έχει αποδειχθεί στατιστικά¹ πως προτιμούν να συνεργάζονται με εταιρίες κοινωνικά υπεύθυνες που σέβονται τους ανθρώπους, τον νόμο, την επιχειρηματική ηθική και το περιβάλλον. Οι οργανισμοί/επιχειρήσεις αυτές πρέπει να είναι υγιείς και κερδοφόρες προς όφελος των μετόχων, του προσωπικού, των πελατών και των συνεργατών τους, στηρίζοντας μια ισχυρή κοινωνία και οικονομία.

¹ Dow Jones index for sustainable companies- DGSJ (<http://www.sustainability-indices.com/>)

ΜΕΡΟΣ Α – ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ

1. Βασικοί όροι και έννοιες

1.1 Εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την Ανακοίνωση της COM(2011)681 στις 25/10/2011 έχει ορίσει την εταιρική κοινωνική ευθύνη(ΕΚΕ) ως «**την ευθύνη των επιχειρήσεων για τις επιπτώσεις τους στην κοινωνία**».

Η ΕΚΕ αφορά στην εθελοντική υιοθέτηση και ενσωμάτωση κοινωνικών, περιβαλλοντικών και δεοντολογικών πτυχών (κανόνων και προτύπων) στη βασική στρατηγική της επιχείρησης/οργανισμού, η οποία στρατηγική σχεδιάζεται έχοντας υπόψη τις ανάγκες και προσδοκίες όλων των συμμετόχων (stakeholders – βλ. ενότητα 1.2), με σκοπό τον εντοπισμό, την πρόληψη και τον μετριασμό των πιθανών αρνητικών συνεπειών/επιπτώσεων από τη λειτουργία τους.

Σήμερα στη βιβλιογραφία ο όρος ΕΚΕ είναι ταυτόσημος με όρους όπως η υπεύθυνη επιχειρηματικότητα - εταιρική υπευθυνότητα και η εταιρική βιωσιμότητα και εξελίσσεται διαχρονικά σε **προτεραιότητα όλων των εθνών**, εφόσον χωρίς τη συμβολή των επιχειρήσεων δεν μπορούν να επιτευχθούν οι διεθνείς στόχοι βιωσιμότητας που στηρίζονται ενεργά από διεθνείς συνθήκες και από τις γενικές αρχές που εκφράζει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών. Όμως και οι επιχειρήσεις συνειδητοποιούν πως δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν εάν το περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν πάσχει.

Η ΕΚΕ αφορά όλους – κοινό, οργανωμένα σύνολα, εργαζόμενους, πελάτες, επιχειρηματίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς κάθε είδους και μεγέθους, είτε αυτοί ανήκουν στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα.

Οι επιχειρήσεις/οργανισμοί που υιοθετούν με συνέπεια και σταθερότητα συμπεριφορά υπεύθυνου κοινωνικού πολίτη και ενσωματώνουν, κατ' επέκταση, τις αρχές της ΕΚΕ στη στρατηγική και λειτουργία τους έχουν ενδεικτικά τα εξής χαρακτηριστικά:

- αναπτύσσουν σταθερές σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τους πελάτες τους,
- ενδιαφέρονται και προστατεύουν το φυσικό περιβάλλον,
- ενδιαφέρονται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τόσο των εργαζομένων τους, όσο και των πελατών τους αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα,
- συμβάλλουν στην υγιή (μακροπρόθεσμη) οικονομική ανάπτυξη του τόπου τους,
- επιδεικνύουν επαγγελματική ηθική σε όλες τις σχέσεις και τις συναλλαγές τους και σεβασμό/συμμόρφωση στους νόμους,
- ενισχύουν και επιβραβεύουν την εθελοντική προσφορά,
- υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και
- λειτουργούν και αποφασίζουν με διαφανείς διαδικασίες.

Οι επιχειρήσεις/οργανισμοί που επιδεικνύουν σταθερά μια τέτοια υπεύθυνη συμπεριφορά, εξελίσσονται σε **ανταγωνιστικές και πρωτοποριακές** οντότητες με πιστή και αυξανόμενη βάση πελατών, αλλά και με σημαντικά οικονομικά οφέλη μακροπρόθεσμα.

ΕΚΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ

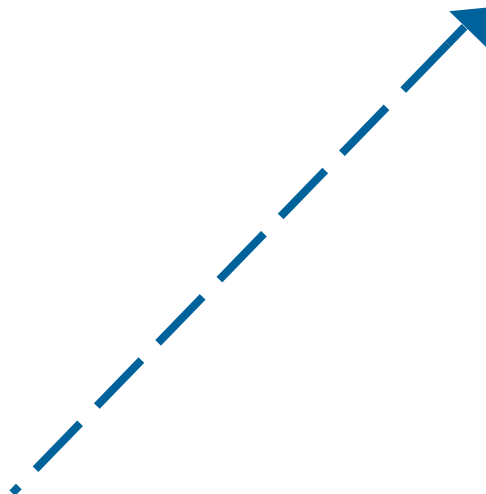
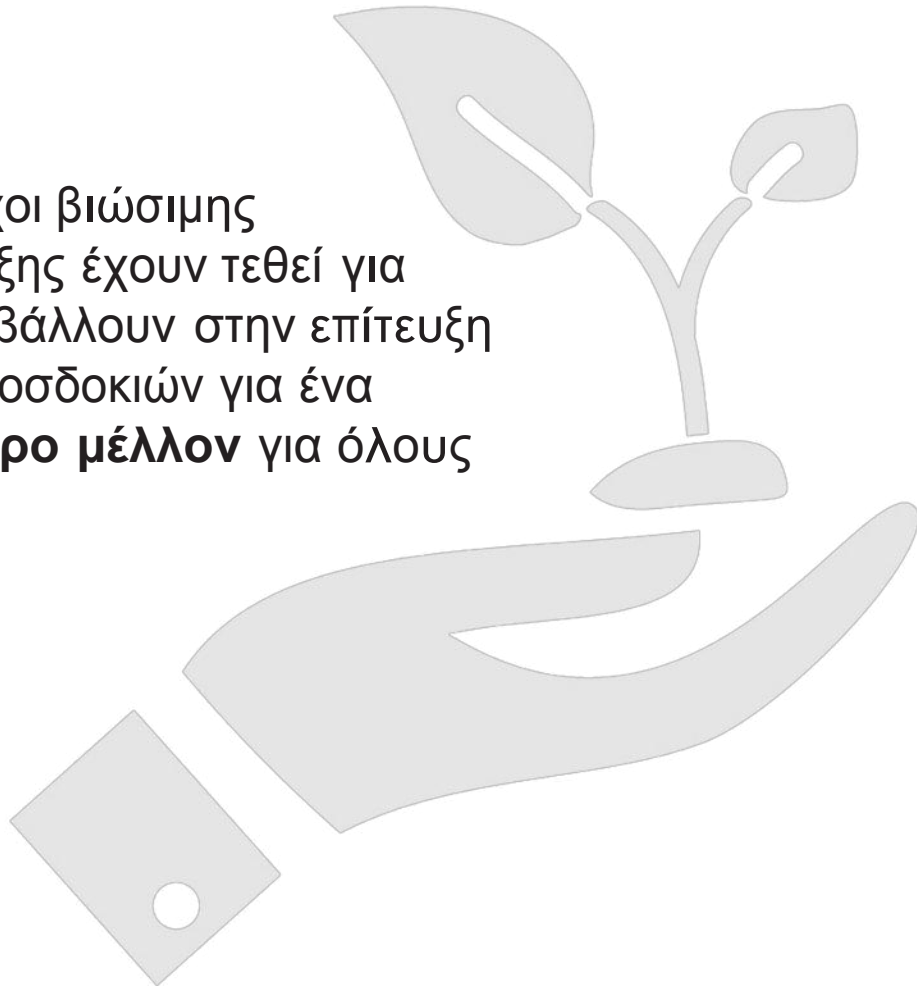
Τι δεν είναι	Τι είναι
■ Ενέργειες δημοσίων σχέσεων ■ Περιστασιακές φιλανθρωπίες ■ Χορηγίες για προώθηση των πωλήσεων ■ Μεμονωμένες ενέργειες για την κοινωνία και ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού ■ Ανάρτηση μιας πολιτικής ΕΚΕ στην επιχείρηση ■ Μερικά εκπαιδευτικά σεμινάρια ■ Απλή συμμόρφωση με τους νόμους και τους κανονισμούς	■ Συστηματική προσπάθεια για πρακτική και ολοκληρωμένη εφαρμογή μέτρων για μετριασμό ή και εξάλειψη των αρνητικών επιπτώσεων από τη λειτουργία της επιχείρησης/οργανισμού ■ Ανάπτυξη ενός πλαισίου συνεργασιών αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού με τους βασικούς συμμετόχους του οργανισμού ■ Υπέρβαση των νομικών υποχρεώσεων και προώθηση περισσότερων δράσεων από αυτά που επιβάλλει ο νόμος ■ Επένδυση με επικέντρωση στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και μακροπρόθεσμων προοπτικών

1.2 Συμμέτοχοι (ενδιαφερόμενα μέρη ή κοινωνικοί εταίροι – stakeholders)

Η λειτουργία μιας επιχείρησης/οργανισμού αλληλοεπηρεάζεται από ομάδες ατόμων, όπως είναι οι μέτοχοι, οι πελάτες, το προσωπικό, οι εξωτερικοί συνεργάτες και οι προμηθευτές, οι επαγγελματικοί φορείς, οι κρατικοί φορείς, οι ρυθμιστικές αρχές και γενικά η κοινωνία, που έχουν ιδιαίτερο και, κατά περίπτωση, έννομο συμφέρον για το μέλλον της επιχείρησης/οργανισμού. Οι ομάδες αυτές ονομάζονται **ενδιαφερόμενα μέρη συμμετοχοί ή κοινωνικοί εταίροι (stakeholders)**. Μια επιχείρηση/οργανισμός, πέραν των γενικών αυτών κατηγοριών συμμετόχων, οι οποίες αναλύονται και πιο κάτω, μπορεί να έχει και άλλες ομάδες ενδιαφερομένων οι οποίες επηρεάζουν και επηρεάζονται από τη λειτουργία της/του.

- **Οι πελάτες:** θέλουν να συνεργάζονται με μια επιχείρηση/οργανισμό που εμπιστεύονται, που δεν έχει διαψεύσει τις προσδοκίες τους και είναι πάντα δίπλα τους προσφέροντας ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών.
- **Το προσωπικό:** στην ανταγωνιστικότητα, πρόοδο και τη φήμη της επιχείρησης/οργανισμού βασίζουν την εξέλιξη, την προσωπική τους ζωή, τη συντήρηση της οικογενείας τους και θέλουν να είναι υπερήφανοι για την εργασία τους και για την επιχείρηση/οργανισμό για τον οποίο εργάζονται.
- **Οι μέτοχοι:** η επιχείρηση/οργανισμός είναι η επένδυσή τους και το όραμά τους και θέλουν να τη δουν να προοδεύει και να είναι επικερδής.
- **Η κοινωνία:** προσβλέπει σε ένα υγιές σύνολο επιχειρήσεων/οργανισμών, οι οποίες όχι μόνο προσπαθούν να προκαλούν τις λιγότερες αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία την κοινωνία και το περιβάλλον, αλλά όπου είναι εφικτό συμβάλλουν θετικά στη στήριξη του περιβάλλοντος και του κοινωνικού συνόλου, συνεισφέροντας θετικά στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) που σχετίζονται με τον τομέα λειτουργίας τους.

Οι στόχοι βιώσιμης
ανάπτυξης έχουν τεθεί για
να συμβάλλουν στην επίτευξη
των προσδοκιών για ένα
καλύτερο μέλλον για όλους

Οι στόχοι κάθε σύγχρονης επιχείρησης/οργανισμού πρέπει να αποβλέπουν στην «ισόρροπη» ικανοποίηση των «λογικών» απαιτήσεων και προσδοκιών όλων των ενδιαφερομένων μερών, μέσα από την καθιέρωση συστηματικού, συνεχούς και ειλικρινούς διαλόγου μεταξύ επιχείρησης/οργανισμού και συμμετόχων (stakeholders engagement – βλ. ενότητα 5.2). Η ανάπτυξη και υπεύθυνη διαχείριση σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ επιχείρησης/οργανισμού και συμμετόχων, δημιουργεί ένα ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις/οργανισμούς περιβάλλον λειτουργίας, μέσα στο οποίο μπορούν να είναι ανταγωνιστικοί και μακροπρόθεσμα βιώσιμοι.

2. Η σημασία και τα οφέλη της ΕΚΕ

2.1 Από την ΕΚΕ στη βιώσιμη ανάπτυξη

Οι 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών

Στο ξεκίνημά της, η ΕΚΕ δεν αποτελούσε συνειδητά μέρος της στρατηγικής μιας επιχείρησης, αλλά αφορούσε κυρίως σε περιστασιακές εκδηλώσεις φιλανθρωπίας, συχνά ως ανταπόκριση στην έντονη κριτική του κοινού για αρνητικές επιπτώσεις από τις δραστηριότητές της. Η οικονομική κρίση ωστόσο, και κυρίως οι κοινωνικές της συνέπειες, μείωσαν ακόμα περισσότερο την εμπιστοσύνη στις επιχειρήσεις και έστρεψαν την προσοχή και τις απαιτήσεις κοινού και καταναλωτών στην κοινωνική και ηθική επίδοση των επιχειρήσεων.

Η αλλαγή κουλτούρας και νοοτροπίας με την ενεργό συμμετοχή όλων (πολιτών, επιχειρήσεων, κυβερνήσεων, τοπικής αυτοδιοίκησης), αποτελεί πλέον επιτακτική ανάγκη. Στο πλαίσιο αυτό, η προαγωγή της ΕΚΕ συνταυτίζεται με τις προσπάθειες για δημιουργία συνθηκών ευνοϊκών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

«Η βιώσιμη (ή αειφόρος) ανάπτυξη είναι εκείνη που ικανοποιεί τις ανάγκες της παρούσας γενιάς χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες» (Sustainable development, Brundtland Commission, Ηνωμένα Έθνη, Μάρτιος 1987).

Μέσα από μια υπεύθυνη συμπεριφορά, οι επιχειρήσεις/οργανισμοί του σήμερα καλούνται να συμβάλουν ενεργά στην εφαρμογή των αρχών της ΕΚΕ και κατ' επέκταση στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, στη δημιουργία των οποίων συμβάλλουν και οι ίδιες με τη λειτουργία τους.

2.2 Οι 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ)

Στη διάσκεψη κορυφής ΗΕ της 25ης Σεπτεμβρίου 2015, περισσότεροι από 150 παγκόσμιοι ηγέτες ενέκριναν τη νέα Ατζέντα για Αειφόρο Ανάπτυξη μέχρι το 2030, υιοθετώντας παράλληλα τους 17 παγκόσμιους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ - SDGs - Sustainable Development Goals). Η νέα Ατζέντα αποτελεί ένα σχέδιο για την επίτευξη ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους, με έμφαση στην εξάλειψη της ακραίας φτώχειας, στην καταπολέμηση της ανισότητας και της αδικίας, στην προστασία του πλανήτη και στη διασφάλιση της ευημερίας για όλους τους κατοίκους του.

Σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης έχουν και οι επιχειρήσεις που μέσα από τις στρατηγικές τους για ΕΚΕ καλούνται να μειώσουν τις αρνητικές τους επιπτώσεις στο όλο οικοσύστημα. Οι ΣΒΑ αποτελούν πλέον τον οδικό χάρτη για κάθε δράση, πολιτική και στρατηγική στο χώρο της Εταιρικής Υπευθυνότητας.

2.3 Από την εθελοντική στην υποχρεωτική λογοδοσία

Με τη θέσπιση της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ περί δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών δεδομένων από συγκεκριμένους οργανισμούς, προωθείται από την ΕΕ η ελάχιστη νομική απαίτηση για ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις/ομίλους και οργανισμούς κοινής ωφελείας να υποβάλλουν μη χρηματοοικονομική κατάσταση (ΜΧΚ) όπου δημοσιοποιούν κοινωνικές και περιβαλλοντικές πληροφορίες. Η Οδηγία έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο της Κύπρου από τον Μάιο 2017 με ψήφισή από τη Βουλή σχετικής τροποποίησης στην Περί Εταιρειών Νομοθεσία (Ο περί Εταιρειών Τροποποιητικός (Αρ. 3) Νόμος του 2017).

Βασικός σκοπός της Νομοθεσίας είναι η ορθολογική ένταξη της ΕΚΕ στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων έτσι ώστε να υπάρχει αλλαγή στην πορεία προς μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, μέσω του συνδυασμού της μακροπρόθεσμης κερδοφορίας με την κοινωνική δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Παρόλο που το πεδίο εφαρμογής της Νομοθεσίας ισχύει για μεγάλες επιχειρήσεις/ομίλους με περισσότερους από 500 εργαζόμενους, οι οποίες αποτελούν ταυτόχρονα οντότητες δημοσίου συμφέροντος, εντούτοις οριοθετεί μια σταδιακή αλλαγή πορείας, από την εθελοντική στην υποχρεωτική λογοδοσία. Στην Κύπρο, στην παρούσα περίοδο, ο αριθμός των επιχειρήσεων/ομίλων που επηρεάζονται δεν ξεπερνά τις δέκα (συνολικά στην ΕΕ δεν αναμένεται να ξεπερνά τις 6.000), όμως τίθεται η βάση για την υποχρεωτική δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, που συμβάλλει στην καταμέτρηση, παρακολούθηση και διαχείριση των επιδόσεων των επιχειρήσεων και του αντίκτυπού τους στην κοινωνία.

Βάσει της σχετικής Νομοθεσίας, οι ΜΧΚ πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες για την κατανόηση των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της επιχείρησης/οργανισμού σε σχέση τουλάχιστον με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την καταπολέμηση της διαφθοράς και

θέματα σχετικά με τη δωροδοκία. Επιπλέον, στις ΜΧΚ απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται περιγραφή των πολιτικών που εφαρμόζει η επιχείρηση/οργανισμός για τα πιο πάνω θέματα, καθώς και των αποτελεσμάτων αυτών των πολιτικών, περιγραφή των κυριότερων κινδύνων που αφορούν τα εν λόγω θέματα και συνδέονται με τις δραστηριότητες της επιχείρησης/οργανισμού και τον τρόπο αντιμετώπισής τους, και περιγραφή των μη χρηματοοικονομικών δεικτών επίδοσης που χρησιμοποιεί η επιχείρηση/οργανισμός.

2.4 Βασικά οφέλη από τη συστηματική εφαρμογή και διαχείριση της ΕΚΕ Η εφαρμογή πρακτικών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης από τις επιχειρήσεις αποφέρει οφέλη τόσο στις ίδιες τις επιχειρήσεις όσο και στους εργαζόμενους τους, αλλά και στο περιβάλλον και στην ευρύτερη κοινωνία, ενώ συμβάλλει στη βιώσιμη επιχειρηματικότητα και στην κοινωνική συνοχή. Συνοπτικά τα βασικά οφέλη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης είναι:

- Η δυνατότητα αξιολόγησης και διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων που σχετίζονται με τη φήμη της εταιρείας. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν ολοκληρωμένη εικόνα για τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν και παράλληλα τη δυνατότητα να χειριστούν ευκολότερα και πιο αποτελεσματικά μια πιθανή κρίση.
- Η δυνατότητα καλύτερης εκτίμησης του εξωτερικού τους περιβάλλοντος και ευθυγράμμιση με μια σειρά από κανονιστικές και νομοθετικές διατάξεις, καθώς και με τις κοινωνικές απαιτήσεις, που πολύ πιθανόν να αντιμετωπίζονταν ως υποδεέστερες στο παρελθόν.
- Η βελτίωση της εταιρικής εικόνας και φήμης, η οποία απαιτεί από τις επιχειρήσεις μεγάλη προσπάθεια, τόσο σε χρόνο όσο και σε χρήμα. Οι επιχειρήσεις συχνά αγνοούν τις συνέπειες που μπορεί να έχει το κοινωνικό ή περιβαλλοντικό τους προφίλ στα επιχειρηματικά τους αποτελέσματα.
- Η βελτίωση βιώσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Βελτίωση ανταγωνιστικότητας και θέσης στην αγορά.
- Η ενδυνάμωση ενδοεταιρικών σχέσεων και ανάπτυξη εταιρικών αξιών και ηθικής.
- Η ενίσχυση της δυνατότητας να δημιουργεί αξιόπιστες και αποτελεσματικές σχέσεις με όλες τις ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών (πελάτες, τοπική κοινωνία, δημόσιες αρχές και φορείς, ΜΜΕ, προμηθευτές).
- Η ενίσχυση της δυνατότητας της εταιρείας να προσλαμβάνει, εκπαιδεύει και διατηρεί υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό.
- Η βελτίωση πιστότητας και ικανοποίησης πελατών, εργαζομένων και μετόχων.
- Η αξιοποίηση των ευκαιριών που απορρέουν από τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές εξελίξεις.
- Η ελαχιστοποίηση αρνητικού κοινωνικού ή περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προέρχεται από τη λειτουργία της επιχείρησης.
- Η μείωση του λειτουργικού κόστους και ενίσχυση συνεργασίας και απόδοσης στην εταιρεία.
- Η αναβάθμιση της επενδυτικής αξιολόγησης της εταιρείας.

«Τώρα, περισσότερο από ποτέ, αντιλαμβανόμαστε την πιθανή αρνητική επίπτωση της επιχειρηματικότητας στο περιβάλλον άσχετα με πόσο μικρή ή μεγάλη είναι η επιχείρηση. Η ανάπτυξη της αειφορίας μπορεί να έχει μόνο θετικά αποτελέσματα, οφέλη για την κερδοφορία της επιχείρησής σας, οφέλη για στήριξη των επιχειρήσεων του αύριο, και οφέλη για το περιβάλλον στο οποίο όλοι ζούμε»

Tony Blair, Πρωθυπουργός Ην. Βασιλείου, Μάιος 2000

3. Βασικές αρχές και άξονες της ΕΚΕ

Η ΕΚΕ έχει περιγραφεί κατά καιρούς με διάφορους τρόπους που καθορίζουν βασικές αρχές, άξονες ή πυλώνες στα πλαίσια των οποίων μπορεί να διαμορφωθεί το πλάνο ΕΚΕ ενός οργανισμού. Μερικές από τις **επικρατέστερες προσεγγίσεις για την ΕΚΕ/υπεύθυνη επιχειρηματικότητα**, οι οποίες εκφράζουν ουσιαστικά τις ίδιες προτεραιότητες, είναι οι ακόλουθες:

3.1 Οι 10 αρχές του Παγκοσμίου Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών

Οι δράσεις της παγκόσμιας κοινότητας, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών (UN Global Compact) επικεντρώνονται σε κρίσιμες προτεραιότητες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εργασία, το περιβάλλον και τη διαφθορά. Οι κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις/οργανισμοί ακολουθούν τις δέκα αρχές του Παγκόσμιου Συμφώνου και τις λαμβάνουν υπόψη τους όταν διαμορφώνουν τη στρατηγική τους. Οι δέκα αρχές, που αποτελούν κοινό συμπέρασμα της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, της Διακήρυξης του Ρίο και της Συνόδου των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς, είναι οι ακόλουθες:

Οι 10 αρχές του Παγκοσμίου Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών

Ανθρώπινα δικαιώματα

Αρχή 1: Οι επιχειρήσεις πρέπει να σέβονται και να στηρίζουν την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αρχή 2: Να βεβαιώνονται ότι δεν συμβάλλουν (ηθελημένα ή άθελα) σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Εργασία

Αρχή 3: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και την αναγνώριση της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Αρχή 4: Την απαλοιφή κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.

Αρχή 5: Την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας.

Αρχή 6: Την εξάλειψη των διακρίσεων στην εργοδότηση και την απασχόληση.

Περιβάλλον

Αρχή 7: Οι επιχειρήσεις πρέπει να υποστηρίζουν την προληπτική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Αρχή 8: Να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.

Αρχή 9: Να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών.

Καταπολέμηση διαφθοράς

Αρχή 10: Οι επιχειρήσεις πρέπει να αντιτίθενται σε κάθε μορφής διαφθορά, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας.

3.2 Οι 7 άξονες της ΕΚΕ της κατευθυντήριας Οδηγίας ISO 26000

Το πρότυπο ISO 26000 αποτελεί μια πλήρη οδηγία (guideline) για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να εφαρμόσουν ΕΚΕ, υιοθετώντας ένα ολιστικό πλαίσιο διαχείρισης. Το πρότυπο, που ήταν το αποτέλεσμα πολύχρονων διαβουλεύσεων μεταξύ πολλών και διαφορετικών ομάδων ενδιαφερομένων μερών (εκπρόσωποι κυβερνήσεων, επιχειρήσεων και βιομηχανίας, ΜΚΟ, ομάδων καταναλωτών και εργασιακών ενώσεων), αποσαφηνίζει την έννοια της ΕΚΕ και υποστηρίζει τις επιχειρήσεις στο να εφαρμόσουν τις αρχές της, σε αποτελεσματικές πρωτοβουλίες, καθώς και στην προβολή βέλτιστων πρακτικών. Απευθύνεται σε όλους τους τύπους επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως κλάδου δραστηριότητας, μεγέθους ή τοποθεσίας. Επικεντρώνεται σε επτά άξονες/βασικά θέματα (core subjects) για την ΕΚΕ, όπως απεικονίζονται πιο κάτω, οι οποίοι εξειδικεύονται μέσα από μια σειρά ειδικών θεμάτων ενδιαφέροντος και βασικών επιμέρους ζητημάτων στο κάθε θέμα.

Αναλυτικότερα οι άξονες αναφέρονται στα ακόλουθα θέματα:

- Σεβασμός για τα **ανθρώπινα δικαιώματα** σε όποια κοινωνική ομάδα και αν αφορούν.
- **Εργασιακές πρακτικές** που διασφαλίζουν ίσες, δίκαιες, διαφανείς και υγιείς συνθήκες εργασίας.
- **Προστασία του περιβάλλοντος** σε θάλασσα, αέρα και γη, με περιορισμό της μόλυνσης και καταστροφής μη ανανεώσιμων φυσικών πόρων.
- Λειτουργία των επιχειρήσεων με **έντιμο τρόπο** ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων.
- **Προστασία των καταναλωτών** με προϊόντα κατάλληλα για τις ανάγκες τους, ασφαλή, που να προσφέρουν πραγματική αξία σε σχέση με το κόστος τους.
- **Συνεργασία με τις κοινότητες (ομάδες πολιτών)** είτε αυτές είναι άμεσα γειτονικές είτε ευρύτερες ώστε να βελτιώνεται η ποιότητα ζωής και να δημιουργούνται θέσεις εργασίας.

- Όλα τα πιο πάνω θα πρέπει να συντονίζονται από την επιχείρηση/οργανισμό με βάση μια **έντιμη και συνετή διακυβέρνηση** που προστατεύει τα δικαιώματα όλων των συμμετεχόντων/ενδιαφερομένων.

Το ISO 26000 παρέχει καθοδήγηση και όχι απαιτούμενα κριτήρια και για τον λόγο αυτό δεν είναι πιστοποιήσιμο όπως άλλα πρότυπα ISO. Ωστόσο, για τις επιχειρήσεις/οργανισμούς που ενδιαφέρονται, δύναται να παρέχεται σχετική βεβαίωση (verification) από ανεξάρτητους και αρμόδιους προς τούτο διαπιστευμένους φορείς.

4. Πρότυπα και εργαλεία που προωθούν/υποστηρίζουν την ΕΚΕ

Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης αλλά και παγκόσμια, χρησιμοποιούνται ευρύτατα κάποια εργαλεία, διεθνή πρότυπα, συστήματα και μηχανισμοί, τα οποία στηρίζουν, τεκμηριώνουν και συστηματοποιούν την παγκόσμια αυτή προτεραιότητα της ΕΚΕ. Αρκετά από τα εργαλεία εφαρμόζονται/παρέχονται και στην Κύπρο (από δημόσιες αρχές ή φορείς που στηρίζονται από την κυβέρνηση) για σκοπούς στήριξης των επιχειρήσεων σε θέματα συναφή με την ΕΚΕ, είτε στο πλαίσιο εθνικών πρωτοβουλιών είτε ως αποτέλεσμα της υιοθέτησης ευρωπαϊκών οδηγιών. Τα κυριότερα αναφέρονται παρακάτω:

- Ενημερωτικά έντυπα και κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή της Νομοθεσίας που υιοθετεί την Οδηγία 2014/95/ΕΕ περί δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών δεδομένων από συγκεκριμένους οργανισμούς. Οι βασικές πρόνοιες της εν λόγω Νομοθεσίας περιγράφονται σε ενημερωτικό έντυπο το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Γ.Δ.ΕΠΣΑ, όπως και οι σχετικές μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
 - Διεθνής μεθοδολογία Global Reporting Initiative (GRI)
 - Διεθνής μεθοδολογία Communication on Progress (COP)
- Οι δύο πιο πάνω διεθνείς μεθοδολογίες αφορούν στην ετοιμασία των μη χρηματοοικονομικών καταστάσεων (ΜΧΚ) ή αναφορών εταιρικής υπευθυνότητας/απολογισμών βιωσιμότητας (sustainability report). Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται πιο συχνά είναι του GRI όμως ανάλογα με το μέγεθος, την ωριμότητα και τις δυνατότητες (πόρους) μιας επιχείρησης/οργανισμού μπορεί να εκδίδεται μια εκτεταμένη ή σύντομη ετήσια αναφορά, που παρουσιάζει την πολιτική και τα αποτελέσματά του σε θέματα ΕΚΕ χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία της αρεσκείας του. Οι δύο μεθοδολογίες προσφέρονται από πιστοποιημένους Συμβούλους.
- Οδηγός (μη πιστοποιήσιμο πρότυπο) ISO 26000 για την κοινωνική ευθύνη καθώς επίσης και μια σειρά πιστοποιήσιμων προτύπων ISO που σχετίζονται με τις επιμέρους πτυχές της ΕΚΕ και βοηθούν τις επιχειρήσεις στη βελτίωση των αντίστοιχων τους επιδόσεων. Αναφέρονται ενδεικτικά, τα ISO 9001 (για τη διαχείριση της ποιότητας), ISO 14001 (για τη διαχείριση του περιβάλλοντος), ISO 45000/OHSAS 18001 (για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία), ISO 17888 και 31000 (για τη διαχείριση κινδύνων) κλπ. Αρμόδιος για την υιοθέτηση και προώθηση ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων στην Κύπρο είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης.
 - Σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) – ένα εργαλείο διοίκησης που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις επιχειρήσεις/οργανισμούς για σκοπούς αξιολόγησης, απεικόνισης και βελτίωσης των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων. Αρμόδιος φορέας στην Κύπρο, για την καταχώριση οργανισμών και επιχειρήσεων στο μητρώο του EMAS, είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος.

- Απονομή ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος ECOLABEL σε προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία πληρούν υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα και επιδόσεις. Ρόλο συντονισμού, προώθησης και συμβουλευτικής στήριξης για κυπριακές επιχειρήσεις και προϊόντα έχει και για αυτό το εργαλείο το Τμήμα Περιβάλλοντος.
- Πιστοποίηση επιχειρήσεων/οργανισμών για την εφαρμογή καλών πρακτικών προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στο εργασιακό περιβάλλον, Εθνικός Φορέας Πιστοποίησης – Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Κώδικες καλής πρακτικής για την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης και των διακρίσεων λόγω αναπηρίας στην εργασία και την απασχόληση, Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- Οδηγός SDG Compass των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) για καθοδήγηση των επιχειρήσεων ως προς την κατανόηση των 17 στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, τον καθορισμό σχετικών στόχων και προτεραιοτήτων, καθώς και την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στην στρατηγική τους με στόχο τη διαχείριση και μεγιστοποίηση της συνεισφοράς τους στην επίτευξη των 17 ΣΒΑ.
- Πιστοποιήσεις του European Foundation for Quality Management (EFQM) οι κατευθύνσεις του οποίου οδηγούν με ακρίβεια σε πλήρη ικανοποίηση των προϋποθέσεων της ΕΚΕ.

5. Πώς μπορεί μια επιχείρηση/οργανισμός να είναι υπεύθυνος κοινωνικός πολίτης

Μια επιχείρηση/οργανισμός που εντάσσει την ΕΚΕ στη στρατηγική του πρέπει να ακολουθήσει συγκεκριμένα στάδια και βήματα που θα βοηθήσουν να ενσωματώσει πλήρως τις αρχές της ΕΚΕ στις καθημερινές του λειτουργίες. Ποια ακριβώς βήματα και σε ποιο βαθμό θα ενσωματωθούν στο κάθε στάδιο, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως πχ. τους διαθέσιμους πόρους σε χρόνο, χρήμα και ανθρώπους, την κουλτούρα της επιχείρησης/οργανισμού, τα αναμενόμενα οφέλη, κ.ά. Ο Οδηγός ISO 26000 αποτελεί σημαντική βοήθεια για κάθε επιχείρηση/οργανισμό για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής ΕΚΕ. Σε γενικές γραμμές, τα παρακάτω βήματα μπορούν να έχουν εφαρμογή σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων/οργανισμών ανεξαρτήτως μεγέθους, τομέα/κλάδου δραστηριοποίησης και ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

5.1 Στάδια και βήματα για διαμόρφωση στρατηγικής/πλάνου ΕΚΕ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΒΗΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΣΤΑΔΙΟ 1 - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1. Συνειδητή και εκφρασμένη **απόφαση** της ιδιοκτησίας **για ενσωμάτωση των αρχών της ΕΚΕ στη στρατηγική** και ευρύτερα στη λειτουργία της επιχείρησης.
2. Εκπαίδευση/ενημέρωση/ευαισθητοποίηση όλων (προσωπικού και διοίκησης) – προτάσεις και διάλογος με το προσωπικό (η εκπαίδευση πρέπει να είναι συνεχής και σε όλους).
3. Καθορισμός του τρόπου με τον οποίο θα επιτευχθεί η πιο πάνω στρατηγική. Προσαρμογή οργανωτικής δομής εάν απαιτείται (δημιουργία τμήματος, ανάθεση καθηκόντων κ.λπ.).
4. Εντοπισμός και **ανάλυση των κενών/ελλείψεων** σε θέματα ΕΚΕ (gap analysis).
5. Διεξαγωγή **αυτο-αξιολόγησης για εκτίμηση της παρούσας κατάστασης**, δηλ. των επιδόσεων σε θέματα ΕΚΕ (βλ. Ερωτηματολόγιο - Μέρος Β)*.
6. Διεξαγωγή **μελέτης ουσιαστικότητας για καθορισμό προτεραιοτήτων** (βλ. ενότητα 5.3), στη βάση διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (προσωπικό, διοίκηση, εξωτερικοί συνεργάτες κ.λπ.).
7. Προσδιορισμός **προϋπολογισμού για θέματα ΕΚΕ**, ανάλογα με τις δυνατότητες της επιχείρησης/οργανισμού. Ακόμα και η μικρότερη δαπάνη είναι σημαντική.
8. Καθορισμός βασικών πυλώνων για διαμόρφωση της Στρατηγικής ΕΚΕ της επιχείρησης, στη βάση των πιο πάνω, καθώς και συγκεκριμένων δεικτών μέτρησης της επίδοσης της επιχείρησης σε θέματα ΕΚΕ.

*Η διαδικασία της αυτο-αξιολόγησης και κατανόησης του που «βρίσκομαι σήμερα» σε σχέση με την ΕΚΕ είναι μια διαδικασία που έχει αξία για κάθε μορφή επιχείρησης/οργανισμού.

ΣΤΑΔΙΟ 2 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ/ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αναδιτύπωση αν απαιτείται της στρατηγικής της επιχείρησης/οργανισμού με σαφή αναφορά της ΕΚΕ (ενσωμάτωση της Στρατηγικής ΕΚΕ). Κατάρτιση **ετήσιου προγράμματος πρωτοβουλιών/δράσεων** για την ΕΚΕ. Ενσωμάτωση του ετήσιου προγράμματος για την ΕΚΕ στον στρατηγικό σχεδιασμό της επιχείρησης/οργανισμού. Καθορισμός χρονικών ορίων (deadlines) και σημαντικών βημάτων (milestones) στην υλοποίηση του προγράμματος.
2. Πιστοποίηση με ένα κατάλληλο **εγκεκριμένο πρότυπο** (βλ. κεφ. 4). Ακόμα και στην περίπτωση μη πιστοποίησης μπορούν να ακολουθηθούν επιλεκτικά οι οδηγίες του προτύπου ISO 26000.
3. Ετοιμασία οδηγού/**κατευθυντήριων γραμμών προς το προσωπικό και τους συνεργάτες** όπου η επιχείρηση, με απλό και κατανοητό τρόπο, εκφράζει τις αποφάσεις της για την πολιτική ΕΚΕ που υιοθετεί και τον τρόπο που προτίθεται να την εφαρμόσει, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων.
4. **Συνεργασίες με κρατικούς ή κοινωνικούς φορείς**, ή παρόμοιες επιχειρήσεις για την αποτελεσματική στήριξη θεμάτων ΕΚΕ.

ΣΤΑΔΙΟ 3 - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. Παρακολούθηση και καταγραφή των δραστηριοτήτων ΕΚΕ της επιχείρησης/οργανισμού.
2. Καταγραφή αποτελεσμάτων στους επιλεγμένους δείκτες μέτρησης και στόχους πχ. ποσότητα χαρτιού και υλικών που ανακυκλώθηκαν, ποσοστιαία μείωση στη κατανάλωση ενέργειας, στοιχεία (ενδεχομένως και ποιοτικά) βελτίωσης των συνθηκών εργασίας του προσωπικού, βελτίωση ικανοποίησης από την εξυπηρέτηση των πελατών κ.λπ.).
3. Ετήσια **ανασκόπηση της δραστηριότητας της ΕΚΕ** και λήψη διορθωτικών κινήσεων. Αξιολόγηση αποτελεσμάτων. Τι πετύχαμε, τι δεν πετύχαμε και γιατί, τι πρέπει να αλλάξουμε, που μπορούμε και πρέπει να βελτιωθούμε;

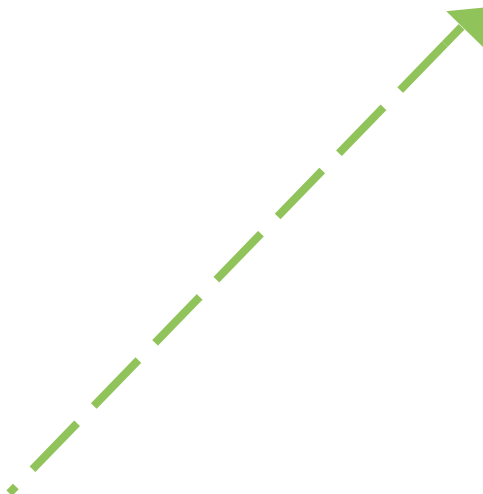
ΣΤΑΔΙΟ 4 - ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΥΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΥΣ

1. Εάν είναι εφικτό (για επιχειρήσεις κάποιου μεγέθους) θα πρέπει να δημοσιοποιείται μια **αναφορά ΕΚΕ/απολογισμός βιωσιμότητας** που θα περιγράφει όλα τα πιο πάνω βήματα συνοπτικά και θα παρουσιάζει τους διαθέσιμους δείκτες με βάση τη μεθοδολογία GRI ή COP ή άλλη.
2. Εσωτερικά (εντός της επιχείρησης/οργανισμού) και εκτός αυτού θα πρέπει να γνωστοποιούνται τα αποτελέσματα και οι προσπάθειές του για θέματα ΕΚΕ.

5.2 Επικοινωνία της ΕΚΕ – δέσμευση συμμετόχων (stakeholders engagement)

Για την επιτυχή υλοποίηση της Στρατηγικής ΕΚΕ ενός οργανισμού/επιχείρησης είναι ιδιαίτερα σημαντική η εξασφάλιση της στήριξης και δέσμευσης όλων των συμμετόχων της ως προς τους στόχους της στρατηγικής. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη ενός πλαισίου ανοικτής και ειλικρινούς επικοινωνίας με όλους τους εταίρους, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά.

Στο εσωτερικό, μια επιχείρηση/οργανισμός χρειάζεται να έχει την ενεργή στήριξη και δέσμευση του προσωπικού της. Μόνο όταν το προσωπικό έχει σύσσωμο κατανοήσει και αναλάβει την «ιδιοκτησία» της προσπάθειας και την ευθύνη της παρακολούθησης και υλοποίησης των θεμάτων ΕΚΕ που καθορίζει η στρατηγική της επιχείρησης, μπορεί να στεφθεί με επιτυχία η κοινή προσπάθεια επιχείρησης-προσωπικού για την εφαρμογή ΕΚΕ. Σημαντική σε αυτά τα πλαίσια είναι η ανάθεση ειδικών καθηκόντων που σχετίζονται με τη διαμόρφωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της Στρατηγικής ΕΚΕ από συγκεκριμένη επιτροπή, ομάδα, τμήμα ή άτομο – μέλος του προσωπικού, ανάλογα και με την ωριμότητα και το μέγεθος του κάθε οργανισμού. Εξίσου σημαντική είναι η συστηματική ενημέρωση, εκπαίδευση και στήριξη του προσωπικού, αναγνωρίζοντας ως βασική προτεραιότητα την ικανοποίηση των προσδοκιών του για εργασιακή ασφάλεια και επαγγελματική εξέλιξη και ανέλιξη. Η ποιότητα, το επίπεδο και η εμπειρία των ανθρώπων που απασχολεί η επιχείρηση είναι κρίσιμος παράγοντας για την πρόοδό της. Ένα ικανό και αφοσιωμένο προσωπικό παράγει καινοτόμες ιδέες που μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά δείκτες όπως το κόστος, η ποιότητα και η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.

Εξίσου σημαντική είναι η ενημέρωση των εξωτερικών συνεργατών (προμηθευτές, πελάτες, μεταπωλητές, χρηματοδότες κ.λπ.) ώστε να εξασφαλιστεί η στήριξη και συμπόρευσή τους στο πλαίσιο υλοποίησης της πολιτικής ΕΚΕ που έχει διαμορφώσει η επιχείρηση/οργανισμός. Η δέσμευση και η ευθυγράμμιση της πολιτικής των συνεργατών με την πολιτική ΕΚΕ της επιχείρησης μπορεί να αποφέρει πολλαπλά οφέλη και στις δύο πλευρές (win-win). Στο πλαίσιο της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας, η επιχείρηση/οργανισμός καλεί τους συμμετόχους της να μετέχουν σε κάποιες εσωτερικές λειτουργίες και διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η διαδικασία αυτή αποτελεί μέρος της πολιτικής διαχείρισης κινδύνου της επιχείρησης/οργανισμού, εφόσον η ενεργός εμπλοκή των συμμετόχων στη διαδικασία λήψης και εφαρμογής αποφάσεων που, κατά περίπτωση, τους επηρεάζουν βοηθά την επιχείρηση/οργανισμό να αναπτύξει σχέσεις κατανόησης και αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τους κύριους συμμετόχους της και να εξασφαλίσει σε ένα σημαντικό βαθμό τη δέσμευση και στήριξή τους ως προς τις λειτουργίες της.

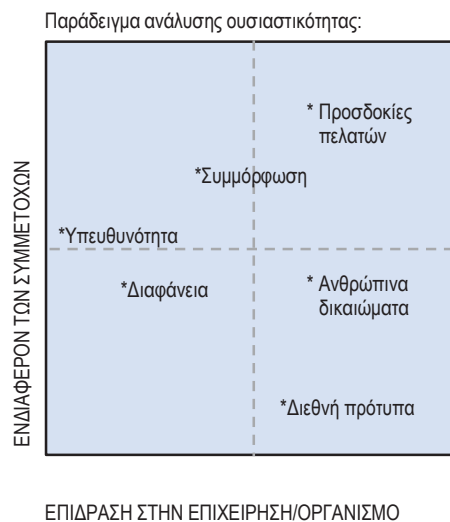
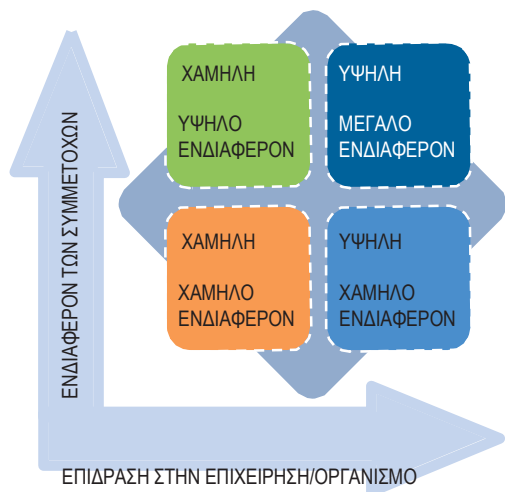
Ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για επικοινωνία της Στρατηγικής ΕΚΕ που υιοθετεί και εφαρμόζει μία επιχείρηση/οργανισμός, αποτελούν οι απολογισμοί εταιρικής υπευθυνότητας–βιωσιμότητας (sustainability reports - βλ. ενότητα 4), οι οποίοι μπορούν να εκδίδονται από οποιαδήποτε επιχείρηση προσανατολισμένη στην ΕΚΕ, ανεξάρτητα εάν αυτό αποτελεί ή όχι νομική της υποχρέωση (βλ. ενότητα 2.3).

5.3 Ανάλυση ουσιαστικότητας (materiality analysis)

Η ανάλυση ουσιαστικότητας είναι μια σειρά διαδικασιών με τις οποίες μια επιχείρηση/οργανισμός εντοπίζει, ιεραρχεί και προγραμματίζει τις ενέργειες εκείνες που είναι οι πιο ουσιαστικές/σημαντικές για τη βιωσιμότητά της/του. Στο πλαίσιο αυτό η ανάλυση ουσιαστικότητας βοηθά μια επιχείρηση/οργανισμό να εντοπίσει επίσης ποιες παραμέτρους της ΕΚΕ πρέπει να αντιμετωπίσει κατά προτεραιότητα ανάλογα με το αντικείμενό του, τις βασικές του λειτουργίες/δραστηριότητες αλλά και τους διαθέσιμους πόρους. Οι επιχειρήσεις/οργανισμοί πρέπει να επιλέγουν εκείνες τις δραστηριότητες ΕΚΕ που είναι κατάλληλες, εφικτές και ουσιαστικές για αυτούς ανάλογα με τις δυνάμεις τους.

Μια δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως «ουσιαστική» εάν η παράλειψη ή πλημμελής υλοποίησή της, επηρεάζει τις οικονομικές επιπτώσεις, τις επιλογές των καταναλωτών, τη δυνατότητα της επιχείρησης/οργανισμού να αυξήσει την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επιρροή του, δηλ. με απλά λόγια τη βιωσιμότητά του. Γενικότερα, η ουσιαστικότητα/σημαντικότητα των θεμάτων που πρέπει να απασχολήσουν μια επιχείρηση/οργανισμό μπορεί να αξιολογηθεί στη βάση δύο κριτηρίων/αξόνων, όπως απεικονίζονται στην επόμενη σελίδα.

1. Ενδιαφέρον των συμμετοχών – θέματα που είναι ουσιαστικά για τα ενδιαφερόμενα μέρη (πελάτες, μετόχους, κοινωνία, προσωπικό κ.ο.κ.).
2. Επίδραση στην επιχείρηση/οργανισμό – θέματα που συντελούν στην επιτυχία και κερδοφορία της επιχείρησης/οργανισμού.

6. Φορείς στήριξης της ΕΚΕ στην Κύπρο

Η Κυπριακή Δημοκρατία, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της παγκόσμιας κοινότητας και σεβόμενη τις Διεθνείς Συνθήκες και την παγκόσμια προσπάθεια για αειφόρο ανάπτυξη, ενθαρρύνει και κατευθύνει με κάθε μέσο τη συμμετοχή και συμβολή των κυπριακών επιχειρήσεων και οργανισμών στις προσπάθειες για επίτευξη των παγκόσμιων στόχων βιωσιμότητας μέσα από την συστηματική υιοθέτηση και εφαρμογή των αρχών της ΕΚΕ. Παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά οι κύριοι φορείς στήριξης της ΕΚΕ στην Κύπρο.

6.1 Αρμόδια κυβερνητική υπηρεσία – Γ.Δ. ΕΠΣΑ

Αρμόδια δημόσια αρχή και εθνικός συντονιστής για την προώθηση της ΕΚΕ στην Κύπρο είναι η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ). Οι σχετικές αρμοδιότητές της ΓΔ ΕΠΣΑ εστιάζονται στη διαμόρφωση, προώθηση, στήριξη και εφαρμογή μέτρων που συμβάλουν στην ενίσχυση της κουλτούρας ΕΚΕ στην Κύπρο, στη συνεχώς αυξανόμενη υιοθέτηση αρχών και πρακτικών ΕΚΕ από τις κυπριακές επιχειρήσεις, καθώς και στη συμμόρφωση ως προς τη σχετική νομοθεσία, τόσο σε υποχρεωτική όσο και σε εθελοντική βάση. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και ενεργειών της εντάσσεται και η πρωτοβουλία για ετοιμασία του παρόντος ενημερωτικού εντύπου και εργαλείου αυτό-αξιολόγησης των κυπριακών επιχειρήσεων/οργανισμών σε θέματα ΕΚΕ.

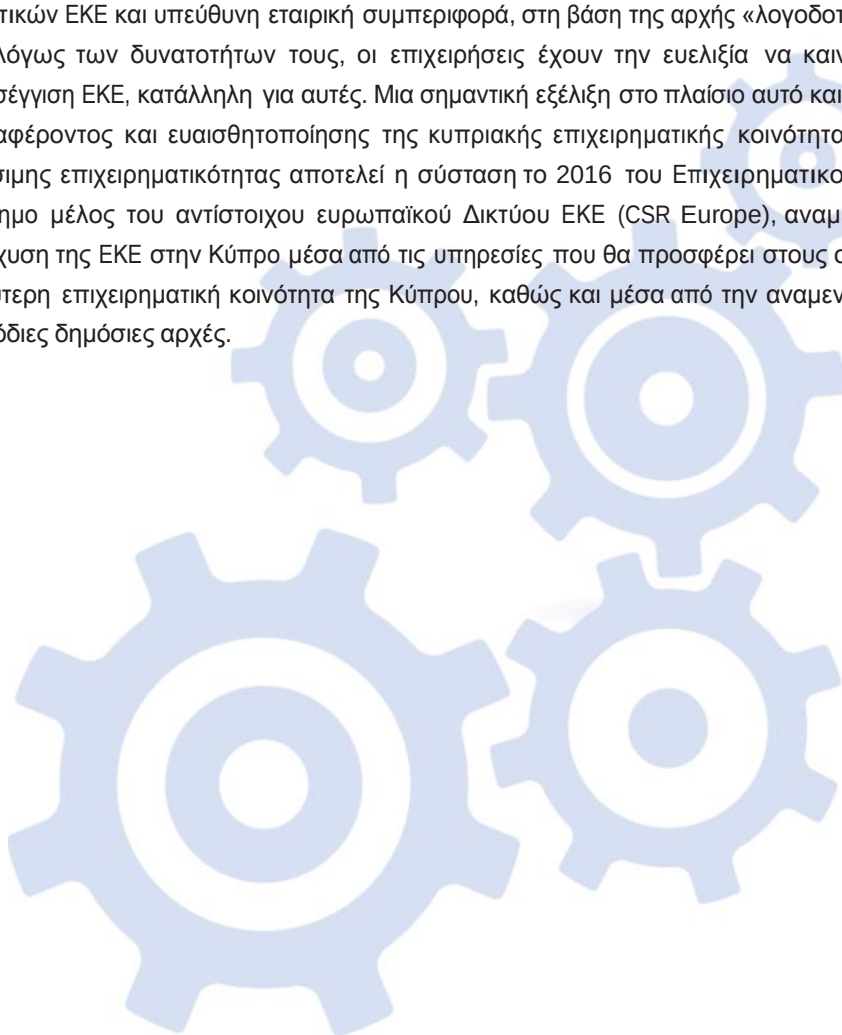
6.2 Συναρμόδια υπουργεία/υπηρεσίες

Από πλευράς δημόσιου τομέα, την ΕΚΕ στηρίζουν και άλλα υπουργεία/υπηρεσίες/φορείς αρμόδια για τις επιμέρους πολιτικές που αφορούν τις διάφορες παραμέτρους της ΕΚΕ, όπως το περιβάλλον, η απασχόληση, η ισότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.ο.κ. Στο πλαίσιο των σχετικών αρμοδιοτήτων τους, εντάσσονται και ενέργειες/πρωτοβουλίες που βοηθούν τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους σε θέματα ΕΚΕ (βλ. εργαλεία στήριξης στο κεφάλαιο 4).

6.3 Φορείς του ιδιωτικού τομέα

Σημαντικός, για την ανάπτυξη της ΕΚΕ στην Κύπρο, είναι και ο ρόλος των εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα, όπως των καταναλωτών και των επενδυτών που καλούνται να επιβραβεύουν τις κοινωνικά υπεύθυνες και βιώσιμες εταιρείες, των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων που ασκούν πίεση για υπεύθυνη συμπεριφορά εκ μέρους των επιχειρήσεων, των μέσων μαζικής ενημέρωσης που μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης όλων των εμπλεκομένων προς τις θετικές επιπτώσεις της ΕΚΕ.

Σημαντικότερος ωστόσο, είναι ο ρόλος των ίδιων των επιχειρήσεων, στις οποίες επαφίεται η απόφαση για υιοθέτηση πολιτικών ΕΚΕ και υπεύθυνη εταιρική συμπεριφορά, στη βάση της αρχής «λογοδοτήστε ή εξηγήστε» (report or explain). Αναλόγως των δυνατοτήτων τους, οι επιχειρήσεις έχουν την ευελιξία να καινοτομήσουν και να αναπτύξουν μια προσέγγιση ΕΚΕ, κατάλληλη για αυτές. Μια σημαντική εξέλιξη στο πλαίσιο αυτό και ένδειξη του διαχρονικά αυξανόμενου ενδιαφέροντος και ευαισθητοποίησης της κυπριακής επιχειρηματικής κοινότητας για τα θέματα της υπεύθυνης και βιώσιμης επιχειρηματικότητας αποτελεί η σύσταση το 2016 του Επιχειρηματικού Δικτύου ΕΚΕ Κύπρου. Το Δίκτυο, επίσημο μέλος του αντίστοιχου ευρωπαϊκού Δικτύου ΕΚΕ (CSR Europe), αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της ΕΚΕ στην Κύπρο μέσα από τις υπηρεσίες που θα προσφέρει στους οργανισμούς-μέλη του αλλά και στην ευρύτερη επιχειρηματική κοινότητα της Κύπρου, καθώς και μέσα από την αναμενόμενη ενεργό συνεργασία του με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

ΜΕΡΟΣ Β – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΕ

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΥΤΟ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (ΕΚΕ)

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

1. Γενικές διευκρινίσεις

Συμπληρώνοντας το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, οι επιχειρήσεις/οργανισμοί θα μπορέσουν:

- να προσδιορίσουν το επίπεδο ωριμότητάς τους σε θέματα ΕΚΕ,
- να εκτιμήσουν τις υφιστάμενες επιδόσεις τους στους αντίστοιχους τομείς,
- να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους χρήζουν βελτίωσης, και
- να αναπτύξουν καλύτερα τη μελλοντική τους στρατηγική στα θέματα αυτά.

Το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε όλους τους τύπους επιχειρήσεων/οργανισμών, με διαφοροποίηση στον τρόπο που μπορεί να απαντηθεί από (α) μικρές ή/και πολύ μικρές επιχειρήσεις/οργανισμούς και (β) μεσαίες ή/και μεγάλες επιχειρήσεις/οργανισμούς. Για σκοπούς απλούστευσης, η κατηγοριοποίηση στους δύο πιο πάνω τύπους επιχειρήσεων/οργανισμών λαμβάνει υπόψη μόνο τον αριθμό των εργαζομένων. Επίσης, το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε επιχειρήσεις/οργανισμούς με κύκλο ζωής τουλάχιστον τριών χρόνων, ώστε να έχει διαφανεί η πρακτική ΕΚΕ εκ μέρους τους καθώς και τυχόν αποτελέσματα που έχουν προκύψει από αυτή.

Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε 9 κατηγορίες ερωτήσεων, ως ακολούθως:

1. ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
3. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
4. ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ
5. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
6. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
7. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ/ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
9. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ

2. Οδηγίες για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου

1. Καθορίστε ποιος ή ποιοι από την επιχείρηση/οργανισμό σας θα συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο αυτό. Η πολύ καλή γνώση των πολιτικών και των συστημάτων της επιχείρησης/οργανισμού είναι απαραίτητη για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

2. Διαβάστε προσεκτικά τις οδηγίες βαθμολόγησης.
3. Μελετήστε το θεωρητικό μέρος του παρόντος εντύπου που θα διευκολύνει τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.
4. Με την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης των ερωτήσεων όλων των ενότητων συμπληρώστε τον πίνακα ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΒ) και ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥ (ΜΟ) ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ανά ενότητα ερωτήσεων και ολοκληρώστε το γράφημα (διάγραμμα αράχνης) σύμφωνα με το παράδειγμα που σας δίνεται (βλ. σελ. 37).
5. Με βάση τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου προσδιορίστε σημεία προς βελτίωση και προγραμματίστε σχετικές ενέργειες, λαμβάνοντας υπόψη σας και τις κατευθύνσεις που σας δίνονται παρακάτω.

II. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΟ ΤΟ 0 έως το 4)

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
- Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα της ερώτησης. - Δεν υπάρχουν καθόλου ενδείξεις τήρησης/εφαρμογής των αρχών της ΕΚΕ. - Κάποιες καλές ιδέες έχουν πιθανά διατυπωθεί αλλά δεν έχουν προωθηθεί. - Δεν έχουμε να δείξουμε συγκεκριμένα, σαφή, μετρήσιμα αποτελέσματα. Ως απόλυτα ενδεικτικό παράδειγμα σε θέματα προσωπικού (βλ. ερώτηση 3, στην ενότητα ερωτήσεων 5. ΠΕΛΑΤΕΣ και ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ): Βαθμολογούμε με 0 την επίδοσή μας στην ερώτηση αυτή εάν δεν έχουμε καθιερώσει καμία επίσημη μορφή διαλόγου και επικοινωνίας με τους πελάτες μας και αν δεν κάνουμε έρευνες απόψεων πελατών, ούτε έχουμε σαφή διαδικασία και δείκτες μέτρησης για θέματα εξυπηρέτησης πελατών και διαχείρισης παραπόνων πελατών.	0
- Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα της ερώτησης. - Έχουν γίνει κάποιες δράσεις ΕΚΕ, χωρίς όμως σύστημα, συνέχεια και συνέπεια και γενικά υπάρχουν μερικές ενδείξεις τήρησης/εφαρμογής των αρχών ΕΚΕ, χωρίς να εφαρμόζονται όμως πλήρως. - Έχουμε να δείξουμε πολύ περιορισμένα αποτελέσματα σε συγκεκριμένους στόχους ΕΚΕ. Ως απόλυτα ενδεικτικό παράδειγμα σε θέματα διαχείρισης/προστασίας περιβάλλοντος (βλ. ερώτηση 3 στην ενότητα ερωτήσεων 8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ): Βαθμολογούμε με 1 την επίδοσή μας στην ερώτηση αυτή, εάν για παράδειγμα έχουμε στόχους και μετράμε συστηματικά την κατανάλωση ενέργειας και νερού τα τελευταία πέντε χρόνια αλλά δεν μετράμε την ποσότητα υλικών που συγκεντρώνουμε και ανακυκλώνουμε (π.χ. χαρτιού, πλαστικές συσκευασίες, μπαταρίες), τις εκπομπές αέριων ρύπων που δημιουργούνται από την λειτουργία μας κ.λπ.	1

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
• Καλύπτουμε εν μέρει το θέμα της ερώτησης. • Έχουμε ξεκινήσει να κάνουμε πράγματα προς την κατεύθυνση της ΕΚΕ. • Κάποια πρώτα θετικά αποτελέσματα είναι ορατά, αλλά ακόμη δεν έχει θεσμοθετηθεί ή καθιερωθεί σχετική διαδικασία. Ως απόλυτα ενδεικτικό παράδειγμα σε θέματα καινοτομίας (βλ. ερώτηση 1 στην ενότητα ερωτήσεων 3. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ): Βαθμολογούμε την επίδοσή μας στην ερώτηση αυτή με 2, εάν για παράδειγμα τα τελευταία 1-2 χρόνια ξεκινήσαμε έναν «διάλογο» με τους κρίσιμους συμμετόχους μας (π.χ. πελάτες, προμηθευτές, προσωπικό) για να πάρουμε «ιδέες/προτάσεις» τους που θα μας βοηθήσουν να είμαστε καινοτόμοι αλλά δεν έχουμε αναπτύξει μέχρι στιγμής αντίστοιχο διάλογο με τους υπόλοιπους συμμετόχους μας και κυρίως για άντληση ιδεών από την κοινωνία και φορείς/οργανισμούς όπως πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, ούτε έχουμε να δείξουμε επαρκή αποτελέσματα (τουλάχιστον τριετίας) οφέλους που προέκυψε από την εφαρμογή κάποιων ιδεών/προτάσεων.	2
• Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα της ερώτησης • Έχουμε να δείξουμε συστηματική τήρηση/εφαρμογή των αρχών της ΕΚΕ. • Κάποια πολύ σημαντικά ορατά θετικά αποτελέσματα μπορούν να παρουσιαστούν και η κουλτούρα μας έχει αλλάξει αρκετά. • Μπορούμε με στοιχεία να υποστηρίξουμε τις βελτιώσεις που έχουμε κάνει και οι οποίες έχουν φέρει θετικά αποτελέσματα στην επιχείρηση/οργανισμό μας (π.χ. μείωση κόστους λειτουργίας, ικανοποίηση των συμμετόχων κ.λπ.). Ως απόλυτα ενδεικτικό παράδειγμα σε θέματα κοινωνικής συνεισφοράς (βλ. ερώτηση 3, στην ενότητα ερωτήσεων 4. ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ): Βαθμολογούμε την επίδοσή μας στην ερώτηση αυτή με 3, εάν για παράδειγμα σε θέματα αναγνώρισης/επιβράβευσης του οργανισμού/επιχείρησής μας έχουμε να δείξουμε αριθμό θετικών αναφορών και ευχαριστήριων επιστολών από πελάτες/συνεργάτες μας, εάν ο τοπικός τύπος έχει πολλές φορές αναφερθεί στις επιτυχημένες προσπάθειες και δράσεις μας στον τομέα της κοινωνικής προσφοράς, πλην όμως μέχρι σήμερα δεν έχουμε διακριθεί/βραβευτεί από έναν αναγνωρισμένο φορέα/οργανισμό για τη δράση μας ή γενικά σε θέματα ΕΚΕ.	3

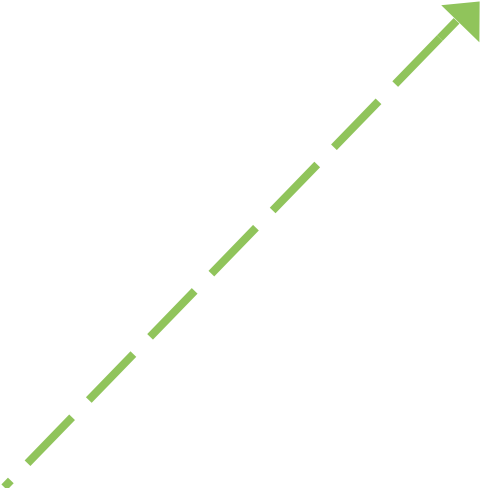
ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
• Καλύπτουμε απόλυτα το θέμα της ερώτησης. • Εφαρμόζουμε αρκετό καιρό πολιτικές και διαδικασίες σε θέματα ΕΚΕ. • Υπάρχουν τεκμηριώσεις και μπορούμε να δείξουμε θετικά αποτελέσματα σε μια σειρά από στόχους ΕΚΕ για τα τελευταία τουλάχιστον τρία χρόνια. • Θεωρούμε την εταιρεία μας πρωτοπόρο στον τομέα εφαρμογής της ΕΚΕ για τα δεδομένα της Κύπρου. Ως απόλυτα ενδεικτικό παράδειγμα σε θέματα προμηθευτών/εξωτερικών συνεργατών (βλ. ερώτηση 5 στην ενότητα ερωτήσεων 7. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ/ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ): Βαθμολογούμε την επίδοσή μας στην ερώτηση αυτή με 4, εάν για παράδειγμα τα τελευταία τουλάχιστον 4-5 χρόνια έχουμε καθιερώσει ένα δομημένο διάλογο και πραγματοποιούμε συστηματικά έρευνες ικανοποίησης των κρίσιμων εξωτερικών συνεργατών μας (π.χ. σημαντικοί προμηθευτές πρώτων υλών, υλικών συσκευασίας, υπηρεσιών) για να κατανοήσουμε τις προτεραιότητές τους καθώς και το επίπεδο ικανοποίησής τους από τη μεταξύ μας συνεργασία.	4

Το ερωτηματολόγιο έχει 9 ενότητες ερωτήσεων με 5 ξεχωριστές ερωτήσεις.

- Επιχειρήσεις/οργανισμοί με 49 ή λιγότερους εργαζομένους (μικρές και πολύ μικρές) καλούνται να απαντήσουν μόνο στις 3 πρώτες ερωτήσεις κάθε κατηγορίας.
- Επιχειρήσεις/οργανισμοί με 50 ή περισσότερους εργαζομένους (μεσαίες και μεγάλες) καλούνται να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις κάθε κατηγορίας.

Η μέγιστη βαθμολογία ανά ενότητα είναι 12 βαθμοί (μέγιστη βαθμολογία ανά ερώτηση: 4 x 3 ερωτήσεις) για τις μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις/οργανισμούς και 20 βαθμοί (μέγιστη βαθμολογία ανά ερώτηση: 4 x 5 ερωτήσεις) για τις μεσαίες ή μεγάλες επιχειρήσεις/οργανισμούς.

Στο σύνολο του ερωτηματολογίου, η μέγιστη βαθμολογία είναι 108 βαθμοί (12 βαθμοί x 9 ενότητες) για τις μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις/οργανισμούς και 180 βαθμοί (20 βαθμοί x 9 ενότητες) για τις μεσαίες ή μεγάλες επιχειρήσεις/οργανισμούς.

Ανάλογα με τη συνολική τους βαθμολογία οι επιχειρήσεις/οργανισμοί κατατάσσονται σε 4 κατηγορίες/επίπεδα ωριμότητας ΕΚΕ ως εξής:

Κατηγορία/επίπεδο ωριμότητας επιχείρησης/οργανισμού σε θέματα ΕΚΕ	Συνολική βαθμολογία που συγκέντρωσαν οι επιχειρήσεις/οργανισμοί	
	Μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις/οργανισμοί (< 50 εργ.)	Μεσαίες ή μεγάλες επιχειρήσεις/οργανισμοί (≥ 50 εργ.)
1. Επιχειρήσεις/οργανισμοί που δεν έχουν ακόμη ουσιαστικά ξεκινήσει ή βρίσκονται στα πρώτα τους βήματα σε σχέση με την ΕΚΕ	0 – 27	0 - 45
2. Επιχειρήσεις/οργανισμοί που έχουν ξεκινήσει και εισάγει κάποιες πολιτικές και διαδικασίες ΕΚΕ, και μπορούν να δείξουν κάποια περιορισμένα αποτελέσματα	28 – 54	46 – 90
3. Επιχειρήσεις/οργανισμοί που έχουν εισάγει και εφαρμόζουν με συνέπεια συστήματα και πολιτικές ΕΚΕ και είναι σε θέση να δείξουν πολλά αποτελέσματα	55 – 81	91 – 135
4. Επιχειρήσεις/οργανισμοί που έχουν ενσωματώσει πλήρως την ΕΚΕ στις πολιτικές, τη στρατηγική και τις καθημερινές τους λειτουργίες και έχουν σαφή αποτελέσματα και ολοκληρωμένη εφαρμογή συστημάτων και πολιτικών ΕΚΕ	82 – 108	136 – 180

III. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Διαβάστε προσεκτικά την κάθε ερώτηση και σημειώστε Χ στη στήλη που πιστεύετε ότι αντιπροσωπεύει την επιχείρηση/οργανισμό σας. Στο τέλος κάθε ενότητας ερωτήσεων, προσθέστε τους αριθμούς που έχετε επιλέξει στην κάθε ερώτηση ώστε να υπολογίσετε τη συνολική βαθμολογία για την ενότητα και τον μέσο όρο - ΜΟ (συνολική βαθμολογία ενότητας διὰ τον αριθμό των ερωτήσεων της ενότητας). Τις βαθμολογίες αυτές θα τις μεταφέρετε, αφού συμπληρώσετε όλο το ερωτηματολόγιο, στον πίνακα ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΒ) και ΜΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑ (σελ. 37).

1. ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Αναποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Η επιχείρηση/οργανισμός μας τα τελευταία τουλάχιστον τρία χρόνια έχει σταθερά θετικά οικονομικά αποτελέσματα (π.χ. σε τζίρο, κέρδη, μείωση ζημιών κ.λπ.) που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητά της.					
2. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας τα τελευταία τουλάχιστον τρία χρόνια κρατάμε στοιχεία και παρακολουθούμε κρίσιμους οικονομικούς και μη δείκτες όπως κέρδη, ζημιές, ρευστότητα, τζίρος, % ικανοποίησης πελατών/προμηθευτών/εργαζομένων, διατηρησιμότητα πελατών, φήμη/εικόνα της επιχείρησης στην κοινωνία κ.λπ. ώστε να γνωρίζουμε, να αξιολογούμε και να επαναπροσδιορίζουμε την πορεία μας.					
3. Η επιχείρηση/οργανισμός μας κατανέμει μέρος του προϋπολογισμού για την υλοποίηση δράσεων που, παρά το σχετικό κόστος, συνεισφέρουν στην ικανοποίηση των κύριων συμμετοχών μας, πέραν των μετόχων (π.χ. δίνουμε παροχές στους εργαζομένους μας πέραν του τι προβλέπει ο νόμος, πληρώνουμε έγκαιρα τους προμηθευτές μας, ακολουθούμε ειδικές πολιτικές πληρωμών με πελάτες μας που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα κ.λπ.).					
4. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει θέσει σε εφαρμογή ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης κινδύνων (risk management system) που περιλαμβάνει τον εντοπισμό και αξιολόγηση των διαφόρων κινδύνων (οικονομικών, λειτουργικών, περιβαλλοντικών κ.λπ.), τον προσδιορισμό δράσεων για πρόληψη/αποφυγή καθώς και αντιμετώπιση των κινδύνων, ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία μας.					
5. Η επιχείρηση/οργανισμός μας εκτός από ετήσιο οικονομικό απολογισμό, δημοσιοποιεί και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία που αφορούν τη λειτουργία της και τον αντίκτυπό της, μέσω π.χ. της έκδοσης απολογισμού ΕΚΕ ή υπεύθυνης επιχειρηματικότητας ή βιώσιμης ανάπτυξης, για τα τρία τελευταία χρόνια τουλάχιστον, ο οποίος βασίζεται στις απαιτήσεις/κατευθύνσεις διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων/μεθοδολογιών (π.χ. GRI) και επιπλέον ελέγχεται από εξωτερικό/τρίτο ανεξάρτητο φορέα.					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ:					

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Ανταποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Έχουμε στην επιχείρηση/οργανισμό μας γνωστοποιημένο κώδικα ηθικής/δεοντολογίας και συμπεριφοράς (code of ethics, code of conduct) που βασίζεται στις επιχειρηματικές μας αξίες και αρχές και καθορίζει τις υποχρεώσεις των εργαζομένων μας και πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε μέσα στην επιχείρηση/οργανισμό. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις αρχές της υπευθυνότητας/λογοδοσίας (accountability), της ακεραιότητας (integrity) και της διαφάνειας (transparency).					
2. Η επιχείρηση/οργανισμός μας συμμορφώνεται πλήρως και πολλές φορές υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία της σε πολλά θέματα ΕΚΕ, πχ. εργατικά, θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας, δημοσιοποίησης στοιχείων και αποτελεσμάτων κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό έχει υιοθετήσει/εφαρμόζει για περισσότερα από τα τελευταία τρία χρόνια, κάποιο/α πρότυπο, εργαλείο που σχετίζονται με θέματα ΕΚΕ (π.χ. ISO 14001, ISO 18001, ISO 26000, SA 8000, GRI κ.λπ.).					
3. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας η ανάλυση ουσιαστικότητας (materiality analysis) γίνεται συστηματικά τουλάχιστον για τα τελευταία τρία χρόνια με τη συμμετοχή όλων των stakeholders και τα αποτελέσματά της λαμβάνονται υπόψη στη χάραξη/επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής μας.					
4. Οι ρόλοι και οι υπευθυνότητες της Διοίκησης, των στελεχών και του προσωπικού μας είναι σαφείς και γνωστοποιημένοι ενώ εφαρμόζεται σύστημα ελέγχου της συμπεριφοράς και των πρακτικών της Διοίκησης και των στελεχών (πχ. σύστημα αξιολόγησης 360°, whistleblower κ.λπ.) καθώς και του τρόπου λειτουργίας των τμημάτων της επιχείρησης/οργανισμού μας (Τμήμα/Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου).					
5. Στην οργάνωση της επιχείρησης/οργανισμού μας υπάρχει δομημένο τμήμα ή στέλεχος υπεύθυνο για θέματα ΕΚΕ. Επίσης εκτός από το αρμόδιο τμήμα/στέλεχος, στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε πάνω από δύο επιτροπές που ασχολούνται με θέματα ΕΚΕ (πχ. ασφάλειας και υγείας, εσωτερικού ελέγχου, περιβάλλοντος, διαχείρισης καινοτόμων ιδεών κ.λπ.).					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:		ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ:			

3. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Αναποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Η επιχείρηση/οργανισμός μας ενθαρρύνει συστηματικά όλους τους συμμετόχους/ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) και έχει σύστημα για να συγκεντρώνει, να αξιολογεί και να εφαρμόζει τις ιδέες/προτάσεις τους για βελτίωση ή για εισαγωγή νέων διαδικασιών ή και προϊόντων/υπηρεσιών που προάγουν την ΕΚΕ (π.χ. προτάσεις/ιδέες για πιο φιλικές προς το περιβάλλον συσκευασίες προϊόντων, για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, νερού ή άλλων πόρων κατά την παραγωγική διαδικασία κ.λπ.).					
2. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε ενσωματώσει την καινοτομία στη στρατηγική μας, ως έναν από τους στρατηγικούς μας στόχους, επειδή πιστεύουμε ότι ενισχύει την ανταγωνιστικότητά μας.					
3. Η επιχείρηση/οργανισμός μας συνεργάζεται με επαγγελματικές οργανώσεις και φορείς όπως Επιμελητήρια, Ερευνητικά Κέντρα, Πανεπιστήμια, Βιβλιοθήκες, Πολιτιστικά Κέντρα, ΜΚΟ κ.λπ. για την ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και καλών πρακτικών τόσο σε θέματα επιχειρηματικής καινοτομίας όσο και για την υλοποίηση από κοινού «καινοτόμων» δράσεων με κοινωνικό αντίκτυπο.					
4. Έχουμε να δείξουμε, για περισσότερα από τα τελευταία τρία χρόνια, θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την επίδοσή μας σε θέματα καινοτομίας και υποβολής «ποιοτικών» ιδεών (πχ. αριθμός και ποιότητα ιδεών που έχουν υποβληθεί από τους συμμετόχους και % ιδεών που έχουν υλοποιηθεί, αριθμός καινοτομιών σε προϊόντα/υπηρεσίες, συσκευασίες, διαδικασίες παραγωγής, κατανάλωσης πόρων κ.λπ., οικονομικά οφέλη από την εφαρμογή των καινοτόμων ιδεών των stakeholders).					
5. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει επιβεβαιωμένη μέσω ερευνών και άλλων στοιχείων* φήμη στην αγορά για την ανταγωνιστικότητά της που κυρίως βασίζεται στην υπεύθυνη επιχειρηματικότητα και την καινοτομία/πρωτοπορία με την οποία λειτουργεί. (*άλλα στοιχεία που τεκμηριώνουν την ανταγωνιστικότητα και την πρωτοπορία της επιχείρησης/οργανισμού σας μπορεί να είναι πατέντες, βραβεύσεις/αναγνωρίσεις σε θέματα καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας κ.λπ.).					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΟΡΟΣ:					

4. ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Ανταποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας υπάρχει και τηρείται ένα ετήσιο πλάνο δραστηριοτήτων κοινωνικής συνεισφοράς (με τον αντίστοιχο οικονομικό προϋπολογισμό).					
2. Έχουμε παραδείγματα συνεργασιών και κοινών έργων με τοπικούς φορείς και οργανισμούς (π.χ. με δήμους/κοινοτικές αρχές, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, ιατρικά κέντρα, επιμελητήρια, ΜΚΟ κ.λπ.) με σκοπό τη συμβολή μας στην οικονομική ανάπτυξη και στήριξη της τοπικής κοινωνίας (απασχόληση τοπικού πληθυσμού, ανάπτυξη υποδομών για προστασία του περιβάλλοντος, υλοποίηση δράσεων για υποστήριξη ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, δράσεις για την προώθηση της τοπικής κουλτούρας κ.λπ.).					
3. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει αναγνωριστεί/επιβραβευτεί για την κοινωνική του συνεισφορά μέσω της συμμετοχής μας σε σχετικούς διαγωνισμούς, θεσμούς βράβευσης κ.ο.κ.					
4. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει εντοπίσει τις ανάγκες και τις προσδοκίες της κοινωνίας μέσα στην οποία δραστηριοποιείται, καθώς και τις επιπτώσεις σε αυτή από τη λειτουργία της, τις οποίες προσπαθεί να μετριάσει και να λάβει υπόψη της στον στρατηγικό της σχεδιασμό και στις αποφάσεις της για μελλοντικές επενδύσεις.					
5. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε καθιερώσει για περισσότερα από τα τελευταία τρία χρόνια «διάλογο» με εκπροσώπους της κοινωνίας μέσα στην οποία δραστηριοποιούμαστε (τόσο πολίτες όσο και εκπροσώπους οργανωμένων συνόλων), μέσω διαφόρων καναλιών επικοινωνίας*, για να κατανοήσουμε τις προτεραιότητές τους σε σημαντικά θέματα βιωσιμότητας και ΕΚΕ αλλά και το βαθμό ικανοποίησής τους από τις επιδόσεις μας σε αυτά. (*κανάλια επικοινωνίας θα μπορούσαν να είναι προσωπικές συνεντεύξεις, τηλεφωνικές έρευνες, ομάδες συζήτησης, έρευνες κοινού κ.λπ.).					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:		ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ:			

5. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Ανταποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Η επιχείρηση/οργανισμός μας παρέχει ξεκάθαρες, επαρκείς και χρήσιμες πληροφορίες στους πελάτες σχετικά με την ασφαλή και περιβαλλοντικά ορθή χρήση των προϊόντων/υπηρεσιών καθώς και σχετικά με άλλα θέματα όπως τιμές, προϋποθέσεις εγγύησης, επιστροφών, δικαιώματα και υποχρεώσεις πελατών κ.λπ.					
2. Στην επικοινωνία μας με τους πελάτες μας εφαρμόζουμε πλήρως τις πρόνοιες/απαιτήσεις των κανονισμών περί προστασίας προσωπικών δεδομένων (π.χ. εξασφάλιση συγκατάθεσης πελατών, περιορισμοί στη συλλογή, διατήρηση και χρήση των προσωπικών δεδομένων, μη αποκάλυψη/χρήση για σκοπούς πέραν της συγκατάθεσης, επαρκής ασφάλεια στη φύλαξή τους κ.ο.κ.).					
3. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε σαφή διαδικασία εξυπηρέτησης πελατών μετά την πώληση. Επιπλέον κάνουμε έρευνες και μετράμε συστηματικά δείκτες σχετικά με την παρεχόμενη εξυπηρέτηση, τη διαχείριση παραπόνων, την επίλυση διαφορών και τον βαθμό ικανοποίησης των πελατών μας, ενώ έχουμε να δείξουμε βελτιώσεις που κάναμε με βάση τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών/μετρήσεων.					
4. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε αναπτύξει μηχανισμούς και διαδικασίες για τη διατήρηση των πιστών μας πελατών (πχ. customer loyalty cards, πρόγραμμα επιβράβευσης πελατών).					
5. Συμμετέχουμε εθελοντικά στο σύστημα απονομής οικολογικού σήματος (ECOLABEL System) της ΕΕ για τα προϊόντα/υπηρεσίες μας αποδεικνύοντας έτσι τη στρατηγική μας για προώθηση προϊόντων/υπηρεσιών φιλικών προς το περιβάλλον καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους.					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΟΡΟΣ:					

6. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Ανταποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε σαφείς, καταγεγραμμένες και γνωστοποιημένες σε όλους τους εργαζομένους μας διαδικασίες σε θέματα προσωπικού, όπως προσλήψεις, προαγωγές, επιβολή πειθαρχικών ποινών, επίλυσης διαφορών κ.ά.					
2. Η επιχείρηση/οργανισμός μας καταβάλλει οργανωμένες προσπάθειες (πχ. εκπαιδεύσεις, επιβολή μέσων ατομικής προστασίας κ.λπ.) για να επιτύχει την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων μας στον χώρο εργασίας και έχει πιστοποιηθεί με σχετικά πρότυπα (π.χ. OSHAS18001 / ISO45001).					
3. Παρέχονται σε όλους τους εργαζόμενους της επιχείρησης/οργανισμού μας ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης, προσωπικής ανάπτυξης/βελτίωσης και επαγγελματικής ανέλιξης, ανεξάρτητα από τη μορφή σύμβασης (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) το φύλο, την ηλικία, την εθνικότητα και τη θρησκεία τους και στη βάση των εξατομικευμένων τους αναγκών, που εντοπίζονται μέσα από καθορισμένα κανάλια επικοινωνίας/διαλόγου μεταξύ διοίκησης και προσωπικού.					
4. Η επιχείρηση/οργανισμός μας εξασφαλίζει ένα εργασιακό περιβάλλον απαλλαγμένο από κάθε μορφής διάκριση, και προωθεί την αρχή της ίσης αμοιβής για ίση εργασία.					
5. Η επιχείρηση/οργανισμός μας δεν εμποδίζει τη σύσταση ή συμμετοχή των εργαζομένων μας σε οργανώσεις, θεσμούς κοινωνικού διαλόγου ή άλλες δομές συλλογικής διαπραγμάτευσης, τις οποίες και διαβουλεύεται, όπου απαιτείται, με σκοπό τον μετριασμό τυχόν δυσμενών επιπτώσεων που μπορεί να προκύψουν για τους εργαζόμενους από προγραμματιζόμενες αλλαγές στη λειτουργία ή το επιχειρησιακό περιβάλλον.					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΟΡΟΣ:					

7. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ/ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Αναποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε καθιερωμένη σαφή διαδικασία για την αρχική επιλογή και την αξιολόγηση των προμηθευτών μας και γενικά των εξωτερικών μας συνεργατών η οποία λαμβάνει υπόψη της κριτήρια κοινωνικής υπευθυνότητας και συνεισφοράς (δηλ. κατά πόσον οι υποψήφιοι συνεργάτες ή οι εν ενεργεία συνεργάτες επιδεικνύουν κοινωνική υπευθυνότητα σε όλες τις πτυχές λειτουργίας τους και στα προϊόντα τους, εάν ακολουθούν ορθές εργασιακές πρακτικές π.χ. απαγορεύουν την παιδική εργασία, δεν διαπράττουν άμεσα ή έμμεσα παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κ.λπ.).					
2. Οι συναλλαγές μας με τους εξωτερικούς μας συνεργάτες βασίζονται στις αρχές της δίκαιης μεταχείρισης (fair treatment) συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών μας προς αυτούς (π.χ. έγκαιρες πληρωμές εντός των συμφωνηθέντων προθεσμιών) και της άμεσης αντιμετώπισης προβλημάτων/ διενέξεων.					
3. Τόσο στο πλαίσιο της εσωτερικής μας λειτουργίας όσο και των συνεργασιών μας, τηρούμε τις αρχές της δίκαιης λειτουργίας (fair operating) συμπεριλαμβανομένης της λήψης μέτρων για ευαισθητοποίηση και αποτροπή της συμμετοχής, είτε στελεχών/ υπαλλήλων μας ή συνεργατών μας, σε πράξεις δωροδοκίας και διαφθοράς, αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς κ.λπ.					
4. Έχουμε σύστημα ευθυγράμμισης της κουλτούρας και των βασικών μας αρχών (πχ. σε θέματα ποιότητας προϊόντων και ΕΚΕ) με τους εξωτερικούς μας συνεργάτες και προμηθευτές (πχ. επιθεωρήσεις συστημάτων των προμηθευτών μας από επιθεωρητές της εταιρείας, κοινά συνέδρια ευαισθητοποίησης σε θέματα ΕΚΕ κ.λπ.).					
5. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε καθιερώσει για περισσότερα από τα τελευταία τρία χρόνια «διάλογο» με τους σημαντικούς εξωτερικούς μας συνεργάτες (μέσω διαφόρων καναλιών επικοινωνίας) για να κατανοήσουμε τις προτεραιότητές τους σε θέματα σημαντικά για τη βιωσιμότητά μας και να εκτιμήσουμε τον βαθμό ικανοποίησής τους από τις αντίστοιχες επιδόσεις της επιχείρησης/οργανισμού μας.					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ:					

8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Ανταποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει πιστοποιηθεί με το ISO 14001 ή /και έχει πιστοποίηση EMAS (Eco-Management and Audit Scheme - σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου).					
2. Η προστασία και η αναβάθμιση του περιβάλλοντος περιλαμβάνονται στους στρατηγικούς στόχους της επιχείρησης/οργανισμού μας, αναγνωρίζοντας την ευθύνη μας για το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούμε και λαμβάνοντας μέτρα μετριασμού ή/και αντιμετώπισης του δυσμενούς περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη λειτουργία μας.					
3. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει συγκεκριμένους στόχους και παρακολουθεί τις επιδόσεις του σε δείκτες περιβαλλοντικής διαχείρισης, όπως π.χ. κατανάλωση ενέργειας, νερού, ποσότητα επικίνδυνων και μη αποβλήτων που ανακυκλώθηκαν, αριθμός αντικειμένων που συλλέχθηκαν μέσω του προγράμματος ανακύκλωσης, εκπομπές αέριων ρύπων κ.ά.					
4. Η επιχείρηση/οργανισμός μας καταβάλλει συστηματικά και μέσω μιας σειράς δράσεων, προσπάθειες για τη βελτίωση της «πράσινης» εικόνας μας ως επιχείρησης/οργανισμού καθώς και των προϊόντων/υπηρεσιών μας.					
5. Η επιχείρηση/οργανισμός μας εφαρμόζει πλάνο αντιμετώπισης περιβαλλοντικής καταστροφής (environmental disaster recovery plan).					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ:					
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ:					

9. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	0 Δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα σχετικά με το θέμα	1 Έχουμε κάνει ελάχιστα πράγματα σε σχέση με το θέμα	2 Ανταποκρινόμαστε/καλύπτουμε εν μέρει το θέμα	3 Καλύπτουμε σε πολύ μεγάλο βαθμό το θέμα	4 Καλύπτουμε πλήρως/απόλυτα το θέμα
1. Η επιχείρηση/οργανισμός μας συμμετέχει ενεργά σε εκστρατείες της πολιτείας για δράσεις ΕΚΕ που αφορούν κυρίως στην προστασία ή και αναβάθμιση του φυσικού πλούτου, όπως ενδεικτικά: διάσωση της βιοποικιλότητας, ενημερώσεις ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα κλιματικής αλλαγής και γενικά προστασίας του περιβάλλοντος, δένδροφυτεύσεις, εκστρατείες συγκέντρωσης υλικών προς ανακύκλωση όπως μπαταρίες, μελανοδοχεία (εκτυπωτών) κ.λπ.					
2. Έχουμε εγκαταστήσει και αξιοποιούμε τεχνολογίες, συστήματα και μεθόδους για την αποτελεσματικότερη διαχείριση πόρων, όπως πχ. ενέργεια, νερό κ.λπ. Για παράδειγμα χρησιμοποιούμε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (π.χ. φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες), έχουμε καθιερώσει την ηλεκτρονική τιμολόγηση για να περιορίσουμε το χαρτί, έχουμε εγκαταστήσει συστήματα ελέγχου της ροής του νερού και της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος (π.χ. φωτοκύτταρα), κάνουμε συστηματικούς ελέγχους και συντήρηση στο στόλ των αυτοκινήτων μας κ.ά.					
3. Η επιχείρηση/οργανισμός μας συστηματικά και με ποικίλα μέσα (πχ. εκπαιδεύσεις, διαγωνισμούς, βραβεύσεις κ.λπ.) καταβάλλει προσπάθειες ευαισθητοποίησης του προσωπικού μας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και ορθότερης διαχείρισης (μείωσης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης) πόρων, όπως η ηλεκτρική ενέργεια, το νερό, το χαρτί, τα πλαστικά, οι μπαταρίες, τα καύσιμα, τα μελανοδοχεία κ.λπ.					
4. Η επιχείρηση/οργανισμός μας έχει εγκαταστήσει και εφαρμόζει σύγχρονα συστήματα διαχείρισης πόρων μέσα από αναγνωρισμένα πακέτα εφαρμογών, όπως πχ. το SAP για asset management, logistics, warehouse management κ.λπ., ώστε να περιορίσει τη σπατάλη πόρων.					
5. Στην επιχείρηση/οργανισμό μας έχουμε να δείξουμε για περισσότερα από τρία χρόνια θετικά αποτελέσματα λόγω της καλύτερης διαχείρισης των πόρων μας όπως ενέργεια, νερό, καύσιμα, αναλώσιμα υλικά κ.λπ. (πχ. μείωση των λειτουργικών μας εξόδων, αριθμός νέων τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον, κ.λπ.).					
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ:					

IV. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Μεταφέρετε στον πιο κάτω πίνακα τη συνολική βαθμολογία των απαντήσεών σας και δείτε το επίπεδο ωριμότητας του οργανισμού σας σε θέματα ΕΚΕ (βλ. πίνακα σελ. 27).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΒ)		
Α/Α	ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	
1	ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
2	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
3	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	
4	ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ	
5	ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
6	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	
7	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	
8	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	
9	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΕΝΟΤΗΤΩΝ) =		

Στη συνέχεια επισκεφθείτε τον σύνδεσμο:

<http://www.dgepcd.gov.cy/dgepcd/dgepcd.nsf/All/F5477C5F9DB99583C225834B003CA0FF> για να μεταφέρετε τον **μέσο όρο (ΜΟ)** της βαθμολογίας σας για κάθε ενότητα ερωτήσεων στο σχεδιάγραμμα που ακολουθεί.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ (οι ΜΟ βαθμολογίας είναι ενδεικτικοί, ως παράδειγμα).

Είναι κατανοητό ότι οι περιοχές με τη χαμηλότερη βαθμολογία (πχ. 0, 1, 2) χρήζουν αντιμετώπισης, λαμβανομένων

υπόψη πολλών παραμέτρων όπως η στρατηγική της επιχείρησης/οργανισμού, οι διαθέσιμοι πόροι, οι ανάγκες και προσδοκίες των stakeholders, καθώς και άλλων παραμέτρων που αναφέρονται στην επόμενη ενότητα.

Πώς προχωρούμε για βελτίωση των επιδόσεών μας σε θέματα ΕΚΕ;

Όπως ήδη έχει αναφερθεί, μετά την αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης (επιδόσεις σε θέματα ΕΚΕ) και αφού έχει πραγματοποιήσει συναντήσεις διαλόγου και δέσμευσης με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, η επιχείρηση έχει αρκετές ενδείξεις για το πώς πρέπει να προχωρήσει στο άμεσο μέλλον ώστε να ενισχύσει τις επιδόσεις της. Ακολουθούν κάποια ενδεικτικά βήματα πλάνου βελτίωσης σε θέματα ΕΚΕ:

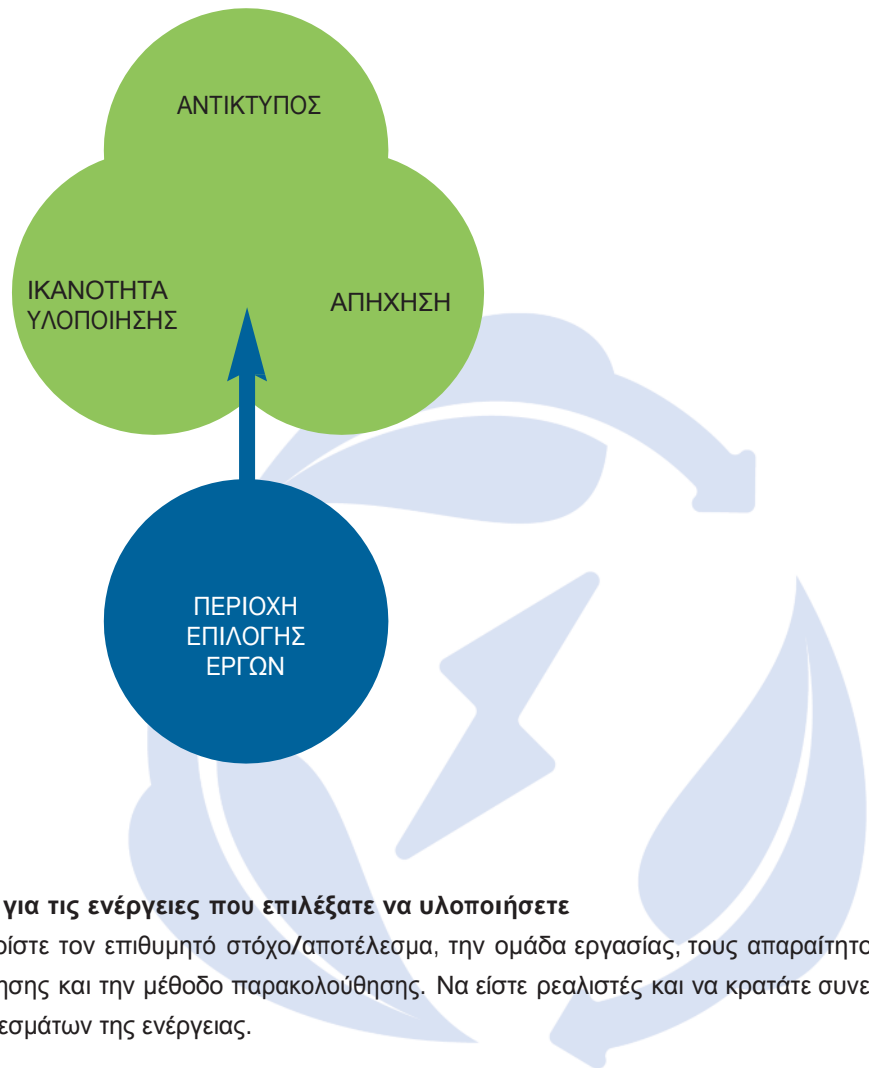
1. Εντοπίστε πού πρέπει να εστιάσετε τις προσπάθειές σας για βελτίωση

Είναι πολύ πιθανό οι βελτιώσεις σε θέματα ΕΚΕ να απαιτούν να αλλάξετε τον τρόπο με τον οποίο δουλεύετε ή διοικείτε την επιχείρηση/οργανισμό σας, ή θα πρέπει να εισαγάγετε νέα προϊόντα ή υπηρεσίες για να καλύψετε τις ανάγκες που έχουν «αποκαλυφθεί» από τον «διάλογο» με τους stakeholders. Όμως πριν πάρετε την όποια απόφαση θα πρέπει να σταθμίσετε τις παρακάτω τρεις παραμέτρους:

- i. **ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ/IMPACT:** Τι θα επιτύχετε με την αλλαγή/βελτίωση; Τι είναι αυτή τη στιγμή το πιο σημαντικό που έχετε να αντιμετωπίσετε στην επιχείρησή σας; Ποιες είναι οι ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών; Τι οφέλη θα έχετε εάν τις καλύψετε και τι κινδύνους θα αντιμετωπίσετε εάν δεν τις καλύψετε;
- ii. **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ/CAPABILITY:** Αξιολογήστε πρώτα εάν έχετε τους απαραίτητους (κατάλληλους και επαρκείς) πόρους/ικανότητες. Έχετε τους ανθρώπους που μπορούν να σας βοηθήσουν (προσωπικό ή εξωτερικούς συνεργάτες); Έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και εμπειρία για να υλοποιήσουν τα πλάνα σας; Πέραν των ανθρώπων, έχετε τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για να υποστηρίξετε το βελτιωτικό σας πλάνο δράσης; Είναι καλύτερο να ξεκινήσετε με κάτι «μικρό» στην αρχή, π.χ. με τη δημιουργία και διάδοση ενός κώδικα δεοντολογίας που μπορείτε να υποστηρίξετε με τους διαθέσιμους σας πόρους.
- iii. **ΑΠΗΧΗΣΗ/VISIBILITY:** Βελτιώσεις και γενικά έργα που έχουν ιδιαίτερη απήχηση σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, εξασφαλίζουν το ενδιαφέρον και την υποστήριξή τους και δημιουργούν θετικό κλίμα και ισχυρή δυναμική (momentum) για τα επόμενα βήματα. Προσέξτε να μην πέσετε στην παγίδα να αποκαλέσετε δράσεις ΕΚΕ κάποιες δράσεις που γίνονται καθαρά για διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις της επιχείρησης/οργανισμού σας γιατί τότε δεν θα πετύχετε τα επιθυμητά αποτελέσματα της συμμετοχής και δέσμευσης των συμμετόχων. Να είστε ειλικρινείς και συνεπείς σε ό,τι κάνετε για την ΕΚΕ.

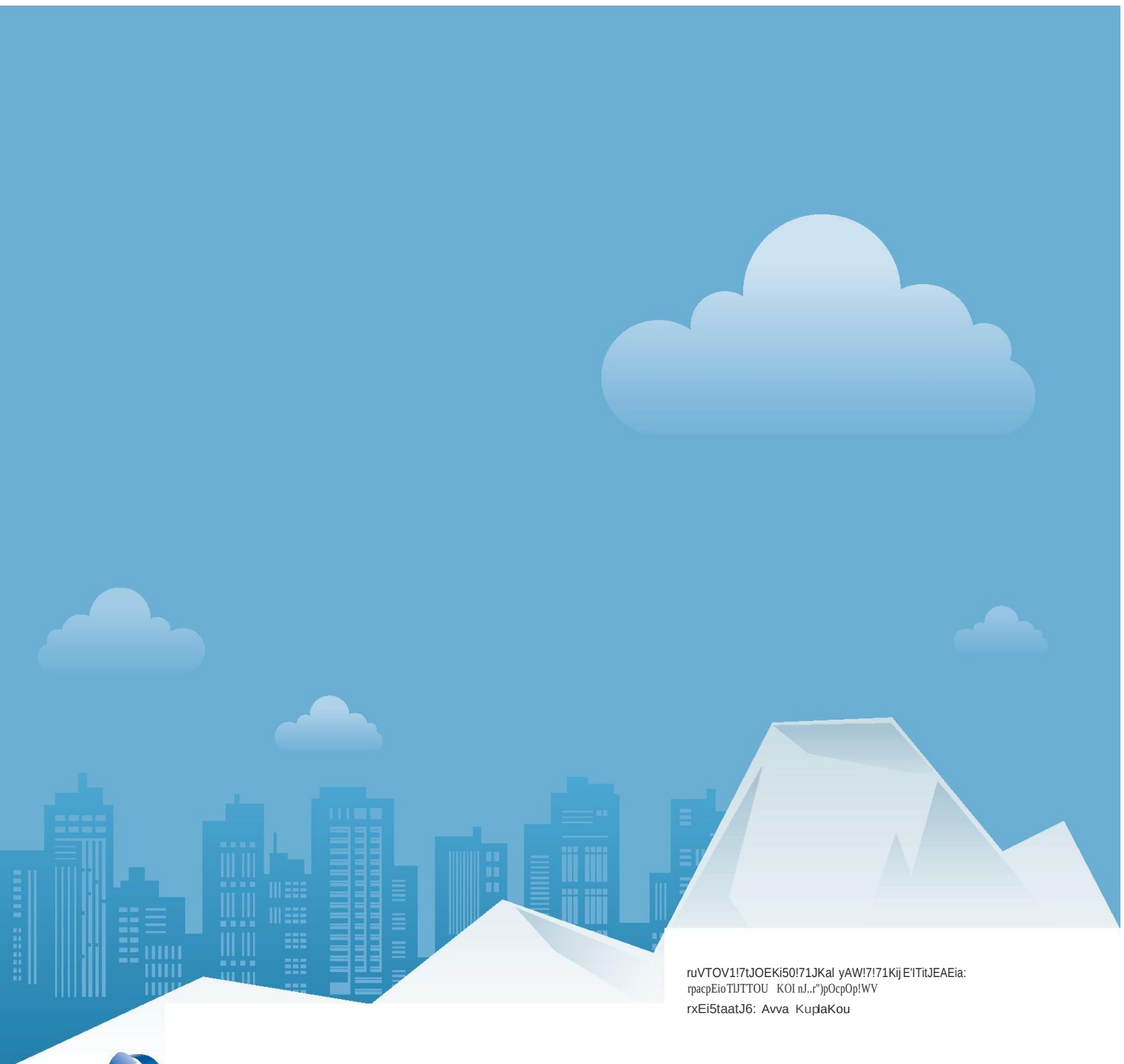
2. Αφού εντοπίσετε όλες τις πιθανές βελτιωτικές ενέργειες ΕΚΕ, αξιολογήστε τις τρεις πιο πάνω παραμέτρους και θέστε προτεραιότητες

Για παράδειγμα κάποιες βελτιώσεις μπορεί να έχουν πολύ σημαντικό αντίκτυπο (π.χ. ολοκληρωτική αλλαγή εξοπλισμού της επιχείρησης/οργανισμού σας που υποστηρίζει ολόκληρη γραμμή παραγωγής), αλλά να μην μπορείτε να τις υλοποιήσετε λόγω έλλειψης πόρων. Για αρχή, φροντίστε να επιλέξετε ενέργειες που καλύπτουν σε έναν βαθμό και τις τρεις παραμέτρους (βλ. απεικόνιση πιο κάτω), δηλ. θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο, θα μπορείτε να τις υλοποιήσετε με τους διαθέσιμους πόρους και συνάμα θα έχουν μια σημαντική απήχηση στους συμμετόχους.

3. Δημιουργήστε σχέδιο δράσης για τις ενέργειες που επιλέξατε να υλοποιήσετε

Για κάθε ενέργεια βελτίωσης καθορίστε τον επιθυμητό στόχο/αποτέλεσμα, την ομάδα εργασίας, τους απαραίτητους πόρους, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και την μέθοδο παρακολούθησης. Να είστε ρεαλιστές και να κρατάτε συνεπή στοιχεία της πορείας και των αποτελεσμάτων της ενέργειας.

ruVTOV1!7tJOEKi50!71JKal yAW!7!71Kij E!TitJEAeia:
rpacpEioTJJTTOU KOI nJ..r")pOcpOp!WV
rxEi5taatJ6: Awva KupaKou

rrn 191/2018- 1!At:KTpoviKtK5oa11
ISBN 978-9963-50-487-9

Arm141tiBuvull
I· EupwrraiKr.)V
npoypGIJIIOTWV,
· · · · IUVTIOVIOIJOU KGI
AviimU II'i

Toxu6pOf.JLKn 6tEu8uvon:
J\6p6ou Bupwvoc; 29,1096
1\EuKwoio TnnE<j)wvo
EmKotvwvioc;+357 22 602 814
lomoEni6o:www.dgepcd.gov.cy